

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPIOTIS — AUGUST 17, 1984

Nr. 163

LKB Kronika Nr. 62

Protestai nesiliauja

(Tęsinys)

Kun. J. Danylos atviras laiškas ateistui Broniui Jauniškiui

1983 m. birželio 22 dienos „Kauno tiesoje“ išspausdintas Broniaus Jauniškio „ateisto atviras laiškas Nebijau šmeižto“, kurį vėliau Elta, pakeitusi antraštę į „Nebijau šantažo“, išsiuntinėjo rajoniniams laikraščiams. Šiame, kaip kituose Jauniškio straipsniuose, pilna iškraipymų ir netiesos.

1. „Nebijau šmeižto“ — rašo Jauniškis. Su tuo jo tvirtinimu visiškai sutinku: Jauniškiui iš tikrųjų nėra ko bijoti šmeižto, nes niekas jo nešmeižia, tik jis nuolat kitus šmeižia ir rašo netiesą.

2. Straipsnio pradžioje Jauniškis tvirtina esą augęs „labai religingose šeimoje“. Argi? Labai religinga šeima būna tik tada, kai abu tėvai yra tikrai religingi, ne tokie, kaip Jauniškių šeimoje, kur vienas tempia ir vieną pusę, antras ir kitą: motina religinga, o tėvas visiškai liberalas ar net ateistas. Dėl to Jauniškių šeimai lygia teise būtų galima pavadinti ir visai nereliginga.

3. Jauniškis rašo: „Istojaui salezičiams vienuolyną“. I vienuolyną Jauniškis neįstojo; pas salezičius jis buvo tik kaip aspirantas-siuvėjas, „kriaučiuku“ vadinamas, irėjo pradinės mokyklos kursą. I vienuolyną žmogus įstoja tik tada, kai pradeda noviciatą, o tikras vienuolis — kai padaro įžadus. Jauniškis noviciate nebuvo nei dienos, nepadarė jokių įžadų — tai tvirtina jo globėjas kun. J. Žemaitis, tai pripažįsta savo laiške ir pats Jauniškis, jog buvęs tik aspirantas, o ne vienuolis. Tačiau apybraižoje

„Dievo praradimas“ jis tvirtina, jog buvo padaręs įžadus ir 1940 metais, pasikeitus santvarkai, jis rūpinęsis nuo įžadų gauti popiežiaus dispensą („Žmonės su abitais“ 47 ir 48 psl.). Taigi čia pasirodo tikras Jauniškis: jis rašo taip, kaip jam tuo metu patogiau, nepaisydamas tiesos.

O kaip būtų gera, jeigu Jauniškis iš tikrųjų būtų rašęs tiesą, nesigriebeš melo, šmeižtų ir klastotčių. Visa, ką jisai rašė apie Juozą Misiūną melas ir klastotės. Jauniškis net nežino, kur yra Silezija, — jis ją nukelia į Olandiją, ir vaizduoja tą kraštą iš savo fantazijos — randa ten uolėtus kalnus, kokių Olandijoje visai nėra, ir akmeninius vėjo malūnus vandeniu pompuoti, kokių olandai visai nestato; jis mato ir raitą policiją, kuri sklando bedievių mitingą, nežinodamas, kad Olandija yra demokratinė šalis ir įvairios partijos, niekieno neturimos, laisvai daro susirinkimus. Ir pats Misiūnas, pagal Jauniškį, nuvykęs į tą Olandijos Sileziją, padaro tiesiog stebuklą; nesimokęs olandų kalbos, laisvai susikalba su vietiniais olandais, o išgirdęs ateistų vado Minaurio iš Hagos kalbą, pajunta norą jį sukritikuoti, tik pabijo, kad nesugebės taip gerai kalbėti, ir už tai, kad Minaurio nesukirto, Misiūną, pusiau apnuogintą, pririša prie stulpo ir nuplaka iki apalpmo ir apakimo. Po to persiunčia jį į Kauną, Kipas sutinka jį nedraugiškai ir, grasindamas karceriu, įsako rašyti prašymą, kad būtų atleistas iš vienuolyno. Misiūnas parašo ir, vos regėdamas dienos šviesą, apleidžia vienuolyną.

(Bus daugiau)

Kuwaitas perka sovietų ginklus

Kuwaitas. — Ši arabų valstybė Persų įlankoje susitarė pirkti iš Sovietų Sąjungos ginklų už 300 mil. dol. Kuvaite sutartį pasirašė valstybės gynybos viceministeris Faisal Al Dawood ir sovietų generalas Juri Grisin. Kuvaite spauda rašo, kad greit į Kuvaitą atvyks sovietų karininkų delegacija, kuri parodys, kaip naudoti pirktus ginklus. Kuwaitas pradėjo ieškoti ginklų, kai Persų įlankoje prasidėjo naftos laivų puldinėjimai. Irako-Irano kare Kuwaitas, kaip ir Saudi Arabija palaiko Iraką. Kuwaitas bandė gauti ginklų Amerikoje, tačiau Izraelio ir Amerikos žydų protestai paveikė Kongresą ir jis atsisakė Kuvaitei parduoti priešlėktuvinės raketos, kurių gavo Saudi Arabija.

Kuwaito vyriausybė pabrėžė, kad, nežinint prekybos su Sovietų Sąjunga, Kuwaitas toliau laikysis neprišijungusios šalies politinės linijos.

JT konferencija pasmerkė Izraelį

Meksika. — Antradienį pasibaigė Jungtinių Tautų surengta Tarptautinė konferencija pasaulio gyventojų daugėjimo klausimais. Dalyvavo 158 valstybių atstovai.

Buvo svarstomi demografinio didėjimo, pasaulio gyventojų mišrybos, švietimo, aplinkos apsaugos ir kitos problemos.

Nežiūrint JAV ir Izraelio pasipriešinimo arabų šalių įnešta rezoliucija pasmerkė žydų naujų gyvenviečių statybą okupuotose arabų žemėse. Vakarų krante, Gazos pakrastyje, Golano aukštumose. Prieš rezoliuciją balsavo 2 valstybės, už ją — 87 ir 26 susilaikė.

Nelaimė parade

New Yorkas. — Šventišką nuotaiką New Yorke, kur įvyko JAV olimpinė sportininkų pagerbimas, sudrumstė nelaimė. Šimtai žmonių buvo sulipę ant vieno remontojamo namo pastolių. Šiems sugriuvus, žmonės krito ant saligatvyje paradą stebinčių žmonių. Sužeista 101, iš jų trys sunkiai.

Sportininkus priėmė meras Koch, tūkstančiai žmonių Broadway gatvėje sveikino atletus, iš langų lijo tradicinius popierinių šiukšlių lietus. Miestui daug kainavo šiukšlės po parado sušluoti.

— Sovietų spauda paskelbė, kad sušaudyti keturi asmenys, kurie pernai bandė Gruzijoje pagrobti keleivinį lėktuvą su 59 keleiviais ir nukreipti jį į Turkiją. Lėktuve įvyko susišaudymas, 7 žmonės žuvo. Viena moteris nuteista 14 metų kalėjimu.

Trys svarbiausieji prezidento Reagano administracijos pareigūnai: prezidento patarėjas Edwin Meese, valstybės saugumo patarėjas Robert McFarlane ir Baltųjų Rūmų štabo viršininko pavaduotojas Michael Deaver. Respublikonų partijos platformos komitetas jau pradėjo svarstyti. Ateinančią savaitę Dallas mieste prasideda respublikonų partijos konvencija.

Šnipelių valdžia

Hamburgas. — Vakarų Vokietijoje neseniai įvyko Tarptautinės Pašto sąjungos (Universal Postal Union) suvažiavimas. Organizacija prižiūri pašto įstaigų veiklą visame pasaulyje. Konferencija vėl pasmerkė Sovietų Sąjungą už pastovų, nuolatinių pašto trukdymą ir cenzūravimą.

JAV Atstovų Rūmų pašto ir civilinės tarnybos komitetas, kurį laiką rinko įrodymus, pavyzdžiui, kaip sovietų valdžia trukdo pašto ryšius. Komitetas parodė daugiau 2,500 kvotų. Įrodyta, kad daug laišku iš Amerikos ir 23 kitose valstybėse Sovietų Sąjungoje nepasiekia adresatų. Tarptautinėje Paštų sąjungos konferencijoje kongresmenas Benjamin Gilman papasakojo, kad įrodymai Amerikoje surinkti iš daugiau 100 etninė, religinių, profesinių ir kultūrinių grupių. Tie įrodymai nušviečia, kaip laišškai Sovietų Sąjungoje dingsta, siuntiniai vagiami, siuntos gražinamos be jokių rimtų motyvų. Viena amerikietė net septynerius metus nežinojo, kad jos tėvas mirė Sovietų Sąjungoje, nes jos laišškai būdavo pagrobiami sovietų saugumo KGB tarnautojų.

JAV delegacija Hamburgo Pašto unijos suvažiavime nurodė, kad sovietų pašto valdybos elgesys laužo Universalinę Žmogaus Teisių deklaraciją ir Helsinkio Baigiamąjo Akto civilinių ir politinių teisių nuostatas.

Urugvajus skelbia valdžios rinkimus

Montevideo. — Po 12 metų karinės diktatūros Urugvajus rengiasi grįžti į demokratinę sistemą. Karinė vyriausybė ir trys didesni politinės partijos paskelbė, jog lapkričio 25 d. įvyks prezidento ir parlamento rinkimai. Naujoji vyriausybė perims krašto valdymą 1985 m. kovo 1 d.

Viena stipriausių Urugvajaus Blanco partija atsisakė derėtis su karine vyriausybe ir žada boikotuoti paskelbtus rinkimus. Ji protestuoja, kad karinė valdžia suėmė partijos vadą Gerreira Aldunate. Jis kaltinamas valstybės išdavimu ir kariuomenės šmeižimu.

„The Wall Street Journal“ savo vedamajame rugpiučio 15 d. rašo: „Return to Sender“. Sovietų raketų ar mycotoksinų sutarčių lauzymas paprastam žmogui gali atrodyti neaiškūs, tačiau toks bjaurus pašto cenzūravimas yra paprasto padomumo įžeidimas ir tą gali kiekvienas suprasti. Iš tiesų nėra geresnio kelio sovietų valdžiai suprasti, kaip galvoti apie ją, kaip apie šnipelių valdžią (government of snoops), rašo laikraštis.

Čilės prezidentas nepaleis valdžios

Santiago. — Čilės prezidentas Augusto Pinochet priėmė „New York Times“ korespondentą Edward Schumacher ir valandą su juo kalbėjo apie savo vyriausybės planus. Prezidentas pasakė, kad jis nepasiduos spaudimui ir neskubės su demokratinės sistemos į Čilę grąžinimu. Jis valdysias toliau iki 1989 metų.

Generolas pasakė, kad jis nepasitiki demokratija, per kurią įsibrauti bando komunistas. Opozicija mane puola, tačiau po daug metų ateityje istorija mane vertins kaip vyrą, kuris kovojė prieš komunizmą, pasakė Pinochet, pabrėždamas, kad jis laisvės šalininkas, tačiau didžiausias laisvės priešas yra komunizmas. Čilėje veikia 60 visokių partijų, kovodamos tarpusavyje. Tokiai opozicijai negalima pavesti Čilės ateities, pasakė prezidentas.

Izraelio seimo narių priesaika

Jeruzalė. — Izraelio naujojo parlamento nariai pirmadienį susirinko priesaikos ceremonijoms. Partijų vadai toliau veda derybas dėl vyriausybės sudarymo. Parlamente naujas narys rabinas Kahane sukėlė triukmą, bandydamas pakeisti formalius priesaikos žodžius savais žodžiais. Jis buvo įspėtas vidaus reikalų ministerio Burgo.

Prie parlamento nemaža minia surengė demonstracijas prieš Kahane, kuris yra

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų Tass agentūra oficialiai pasmerkė prezidento Reagano „pokštą“, kai jis, bandydamas radijo mikrofoną, pasakė: „už penkių minučių pradėdame rusus bombarduoti“. Agentūra smerkia šį Sovietų Sąjungai nepaprastai priešišką laikyseną, kuri nesiderina su valstybės vado pareigomis ir yra pavojinga taikai, sakoma Tasso pareiškime.

— Ženevos JT Žmogaus teisių komisijoje po pikty ginčų nutarta paskirti komisiją, vadovaujamą Austrijos teisių profesoriaus Felix Ermacora, kuri tyrinėtu Afganistano žmonių teisių lauzymus. Komisijos paskyrimui priešinosi Sovietų Sąjungos delegacija. Jai pritarė: Indija, Libija ir Mozambikas. Afganistanas paskelbė, kad jis su komisija nebendradarbiaus.

— Apie 300,000 lenkų susirinko Censtachovos Judošios Madonos šventyklos apylinkėse ir išklauzė Chicago arkivyskupo, kardinolo Bernardino pamokslą. Jis keliskart pavartojo žodį „solidarumas“ ir pabrėžė, kad nužemintieji bus išaukštinti, o galingieji ir išdidieji bus pažeminti.

— Naujasis JAV ambasadorius Gvatemaloje pranešė jos vyriausybei, kad Ameriką pasmerkė Gvatemala dar 20 mil. dol. paramos, šalia jau duotų 4,5 mil. dol. Gvatemala karinės JAV paramos nebuvo gavusi nuo 1977 m., kada valdžią perėmė karininkai.

— Nigerijos karinė valdžia pakartojo savo pažadus sugrąžinti visas skolas užsienio valstybėms ir įteikė Britanijai 9 mil. dol. Tai pinigai, skiriami britų valdininkų pensijoms. Jie dirbo Nigerijoje prieš jai paskelbiant nepriklausomybę.

— Angolos visišką nepriklausomybę sukilėliai puolė kelis miestus, nušovė 210 Angolos kareivių, 30 kubiečių ir paėmė į nelaisvę 11 užsieniečių, jų tarpe yra JAV piliečių, kurie dirbo Angoloje.

— Prancūzijoje mirė baronas James de Rothschild, 88 metų. Garsus britų bankininkų šeimos narys paskutiniu metu gyveno savo vynuogynuose, prižiūrėjo vyno prekybos biznį.

Ateina respublikonų konvencija

Dallas. — Ateinančią savaitę Dallas mieste įvyks respublikonų partijos konvencija, kuri televizijoje užims nemažą programų dalį. Respublikonų partijos vadovybė viską daro, kad konvencija nebūtų nuobodesnė už demokratų partijos. Svarbiausias konvencijos dalyvis, žinoma, bus prezidentas Reaganas, tačiau partija bando įjungti į programą daugiau žymių partijos veikėjų.

Žymi darbotvarkės dalis skiriama partijos moterims. Pasirodys JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose Jeane Kirkpatrick, sveikatos ir socialinių reikalų sekretorė Margaret Heckler, svarbiausią kalbą konvencijoje pasakys Naujosios Meksikos biznieriė Katherine Davalos Ortega, kuri užima garbingą JAV išdininkės vietą. Programoje pasirodys ir transporto sekretorė Elizabeth Hanford Dole. Kalba numatyta ir jos vyriui, Kansas senatoriui Robert Dole, kuris 1976 m. buvo viceprezidentinis kandidatas su Gerald Fordu.

Prezidento Reagano kandidatūrą ir prezidento vietą parems Kalifornijos kongresmenas Bobbi Fiedler, o viceprezidentą Bush rekomencijos perrinkti atstovė iš Illinois Lynn Martin.

Respublikonų konvencijoje matysis daug mažiau juodųjų delegatų. Iš 2,235 delegatų tik 70 yra juodi. Vienas tačiau

turės progą pasakyti konvencijoje kalbą — pastorius E. Hill iš Los Angeles.

Dallas miesto policija atšaukė savo tarnautojų atostogas. Buvo praveisti minių kontrolavimo kursai. Konvencijos pastatas apjuostas aukšta tvora. Dar prieš prasidedant konvencijai, mieste bus įvairių organizacijų demonstracijų prieš Reagano politiką. Numatytas religinis susirinkimas, kuriam vadovaus demokratas Jesse Jacksonas. Centrinė įvairių grupelių unija, pasivadinti ACORN (Association of Community Organizations for Reform Now) planuoja tris dienas protestų. Dalyvaus homoseksualai, branduolinių ginklų priešinkai, darbininkų unijų atstovai ir kt.

Respublikonų konvencijoje ginčų dėl nominavimo nelaukiama. Pagal alfabetą pirmą žodį gavusi Alabama perleis savo teisę Nevadai, kurios senatorius Paul Laxalt pasiūlys perrinkti prezidentą Reaganą. Po to Aliaska perleis teisę kalbėti Kalifornijai ir jos gubernatorius George Deukmejian pasiūlys viceprezidentu perrinkti Bush.

Ginčų gali kilti dėl ekonominių klausimų. Konservatoriai, vadovaujami New Yorko kongresmeno Jack Kempo, rengiasi siūlyti sugrįžti prie aukso standarto, pririšant dolerio vertę prie aukso kainos. Tam žada priešintis nuosaikieji vidurio respublikonai.

Partija laukia gyvos ir uždegantios paties prezidento kalbos, kuria jis paskelbs savo sutikimą būti dar kartą renkamam.

Padėtis Irane

Washingtonas. — Vakarų spaudoje jau kuris laikas kalbama apie nesutarimus Irano vyriausybei, kur ginčus sukėlė karo su Iraku problemos. Kai kurie vyriausybės nariai pasisakė už taiką, už karo paliaubas.

Trečiadienį Teherane paskelbta, kad iš vyriausybės buvo pašalinti penki ministrai (iš 23 ministrų). Jų tarpe yra ir krašto gynybos ministras. Šie pakeitimai nepaveiks karo su Iraku. Sakoma, kad ministrų būtų pašalinta daugiau, tačiau tam priešinosi įtakingas Irano parlamento pirmininkas Rafsanjani.

Ok. Lietuvoje mirė kun. B. Klimas

Rugpiučio 8 d. Žiezmariuose, Kaišiadorių vyskupijoje, buvo palaidotas tos parapijos altaristas a.a. kun. Bronislovas Klimas. Velionis buvo gimęs 1912 m. sausio 1 d. Kunigu išventintas 1940 m. birželio 16 d. Tai jau trečias siemet Kaišiadorių vyskupijoje ir iš viso 16-tas ok. Lietuvoje miręs kunigas. Kaišiadorių vyskupijoje jau penkios parapijos neturi kunigo.

— Angolos visišką nepriklausomybę sukilėliai puolė kelis miestus, nušovė 210 Angolos kareivių, 30 kubiečių ir paėmė į nelaisvę 11 užsieniečių, jų tarpe yra JAV piliečių, kurie dirbo Angoloje.

— Prancūzijoje mirė baronas James de Rothschild, 88 metų. Garsus britų bankininkų šeimos narys paskutiniu metu gyveno savo vynuogynuose, prižiūrėjo vyno prekybos biznį.

Dallas mieste įvyks respublikonų partijos konvencija, kuri televizijoje užims nemažą programų dalį.

Respublikonų partijos vadovybė viską daro, kad konvencija nebūtų nuobodesnė už demokratų partijos. Svarbiausias konvencijos dalyvis, žinoma, bus prezidentas Reaganas, tačiau partija bando įjungti į programą daugiau žymių partijos veikėjų.

Žymi darbotvarkės dalis skiriama partijos moterims. Pasirodys JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose Jeane Kirkpatrick, sveikatos ir socialinių reikalų sekretorė Margaret Heckler, svarbiausią kalbą konvencijoje pasakys Naujosios Meksikos biznieriė Katherine Davalos Ortega, kuri užima garbingą JAV išdininkės vietą.

Programoje pasirodys ir transporto sekretorė Elizabeth Hanford Dole. Kalba numatyta ir jos vyriui, Kansas senatoriui Robert Dole, kuris 1976 m. buvo viceprezidentinis kandidatas su Gerald Fordu.

Prezidento Reagano kandidatūrą ir prezidento vietą parems Kalifornijos kongresmenas Bobbi Fiedler, o viceprezidentą Bush rekomencijos perrinkti atstovė iš Illinois Lynn Martin.

Respublikonų konvencijoje matysis daug mažiau juodųjų delegatų. Iš 2,235 delegatų tik 70 yra juodi. Vienas tačiau turės progą pasakyti konvencijoje kalbą — pastorius E. Hill iš Los Angeles.

Dallas miesto policija atšaukė savo tarnautojų atostogas. Buvo praveisti minių kontrolavimo kursai. Konvencijos pastatas apjuostas aukšta tvora. Dar prieš prasidedant konvencijai, mieste bus įvairių organizacijų demonstracijų prieš Reagano politiką.

Numatytas religinis susirinkimas, kuriam vadovaus demokratas Jesse Jacksonas. Centrinė įvairių grupelių unija, pasivadinti ACORN (Association of Community Organizations for Reform Now) planuoja tris dienas protestų. Dalyvaus homoseksualai, branduolinių ginklų priešinkai, darbininkų unijų atstovai ir kt.

Respublikonų konvencijoje ginčų dėl nominavimo nelaukiama. Pagal alfabetą pirmą žodį gavusi Alabama perleis savo teisę Nevadai, kurios senatorius Paul Laxalt pasiūlys perrinkti prezidentą Reaganą. Po to Aliaska perleis teisę kalbėti Kalifornijai ir jos gubernatorius George Deukmejian pasiūlys viceprezidentu perrinkti Bush.

Ginčų gali kilti dėl ekonominių klausimų. Konservatoriai, vadovaujami New Yorko kongresmeno Jack Kempo, rengiasi siūlyti sugrįžti prie aukso standarto, pririšant dolerio vertę prie aukso kainos. Tam žada priešintis nuosaikieji vidurio respublikonai.

Partija laukia gyvos ir uždegantios paties prezidento kalbos, kuria jis paskelbs savo sutikimą būti dar kartą renkamam.

Rusai bombarduoja afganų kaimus

Pešavaras. — Užsienio spauda informuoja apie nepalaujamai sovietų vykdomus civilinių gyvenviečių bombardavimus Afganistane. Laikraščiai praneša, kad, pavyzdžiui, Baghlan provincijos įvairūs kaimai buvo sovietų aviacijos lėktuvų bombarduojami ištisas tris savaites ir kad bombardavimų metu žuvo arba buvo sužeisti daugiau negu septyni šimtai žmonių — civilių gyventojų. Dažniausiai yra bombarduojami kaimai afganų sukilėlių kontroluojamose krašto rajonuose. Gyvenvietės yra naikinamos, kartais sulyginamos su žeme, net ir tada kai iš jų yra pasitraukę sukilėliai. Sovietų okupacinės kariuomenės kerštas tuomet yra nukreipiamas vien tik prieš civilius gyventojus, įskaitant moteris ir vaikus. Ryšium su Baghlan srityje vykdomais sovietų bombardavimais, iš įvairių kaimų į Pakistaną pabėgo apie 2 tūkstančiai žmonių.

KALENDORIUS

Rugpiučio 17 d.: Jacintas, Filipė, Saulėnė, Sigitė.
Rugpiučio 18 d.: Agapitas, Elena, Mantautas, Alė.

ORAS

Saulė teka 5:59, leidžiasi 7:52.
Nepastovus debesuotumas, temperatūra dieną 88 l., naktį 72 l.

SPORTO APŽVALGA

Šachmatai ORGANIZUOJAMOS KORESPONDENCINĖS VARŽYBOS

Ok. Lietuvos šachmatininkai kviečia Amerikos lietuvius suruošti šachmatų varžybas susirašinėjant. Lietuva pasiruošusi parūpinti tiek šachmatininkų, kiek Amerikoje atsiras norinčių tose varžybose dalyvauti. Šių eilučių rašytojas apsiima tvarkyti Amerikos lietuvių vieneto administracinius reikalus. Norintieji dalyvauti rašo: Andriui Kulikauskui, 7311 Douglas Cir., La Palma, CA 90623. Šachmatininkai prašomi trumpai atpasakoti savo pasiekimus prie lentos ir susirašinėjant. Registracija baigsis rugsėjo 20 d.

Pasaulio korespondencinis čempionas Vytautas Palčiauskas sutiko būti mūsų komandos kapitonu. Jisai išrinktos užsiregistravusius šachmatininkus pagal pajėgumą. Tada pasimainysime šachmatininkų sąrašais su ok. Lietuvos vieneto vadovais. Mūsų komandos pranešime varžovų vardus, pavardes ir adresus, ir paaiškinsime taisykles. Bus pradėta žaisti dar prieš šiemetams baigiantis.

Numatyta, kad kiekvienas Amerikos lietuvis bus suporuotas su ok. Lietuvos šachmatininku. Pasiūlysiu, kad šios poros sužaistų tik po kartą, kadangi daugelis mūsų šachmatininkų yra nepratę žaisti susirašinėjant. V. Palčiauskas taip pat tvirtina, kad taip žaidžiant bus smarkiau kovojama.

Pasiūlysiu, kad varžybose būtų užskaitytos tik pirmos šešios lentos. Kitaip vargu ar sumušime ok. Lietuvos rinktinę. Užtat visiems bus leista žaisti.

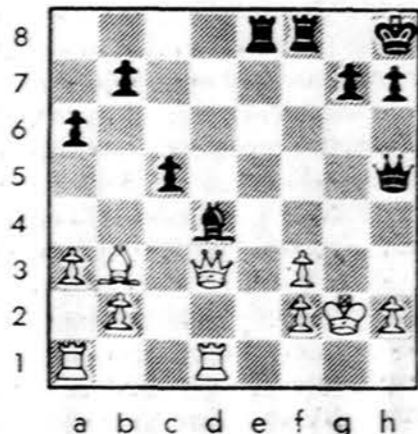
Tikimės smarkių varžybų. Ok. Lietuva yra išugdžiusi net penkis tarptautinius meistrus susirašinėjant: V. Mikėną, I. Vistanekį, A. Uogelę, V. Milvydą ir D. Lapienį. Dabartinė ok. Lietuvos rinktinė šiuo metu pirmąją besibaigiančiose Sovietų Sąjungos pirmenybėse.

Mums tikrai pravers pasaulio čempionas dr. V. Palčiauskas. Ketina žaisti ir II-ąją PLSZ nugalėtojas čekietis Kazimieras Jakštas. Laukiama ir kitų stiprių šachmatininkų.

Šios varžybos žada būti smagios. Šachmatininkai nepavargę žaisdami tik vieną

žaidimą. Nors teks kelias valandas pašvęsti kiekvienam ėjimui. Ėjimais bus apsimainoma vos keliskart į mėnesį. Štai pasitaikys proga nors kartą sužaisti meistrškai, net didmeistriškai. Nenukentės pašto ženklų rinkiniai. Ir vargu ar atsiras geresnis būdas susipažinti su ok. Lietuvos šachmatininkais.

Kai kurie bene suka galvą, ar nepakankamai stipriai žaidžia šachmatai, kad dalyvauti šiose varžybose. Šiems statome galvosūki. Drąsiai gali žaisti tie, kurie sugeba sustatę figūras per penkias minutes išspręsti, kaip juodieji gali laimėti čia pateiktoje lentoje.

Tačiau visi dalyviai turi išsėsti. Žaidimai tęsis dvejus, trejus, net ketverius metus. Būtų nepaprastai nemadingu nutraukti žaidimą po kelių mėnesių ar kelių metų.

Nors ok. Lietuvos šachmatininkai kreipėsi į JAV-ų lietuvius, kviečiami Kanados, Australijos ir kitų kraštų lietuvių šachmatininkus dalyvauti mūsų vienete. Laukiame pasiūlymų, kaip praveisti ir pavadinti šias varžybas.

Andrius Kulikauskas

LAISVĖS OLIMPIADOJ — LAUKO TENISAS

Liepos 6-7 d. Toronto Sherway teniso klube įvyko Laisvės olimpiados teniso turnyras. Dalyvavo lietuviai, latviai, estai ir ukrainiečiai. Lietuviams vyrų grupėje atstovavo 1984 m. Š. Amerikos meistris E. Andriulis iš Waterloo, Ont., ir S. Solys, II v. laimėtojas iš Toledo, Ohio. Moterų grupę sudarė: Rūta

Lietuvių moterų ir vyrų tinklinio rinktinės, dalyvavusios Toronte įvykusioje II-je Laisvės olimpiadoje.

Tallat-Kelpša iš Peorijos, Ill., ir Vanda Vebeliūnienė iš N. Yorko. E. Andriulis laimėjo prieš J. Dapkį 6:3, 6:4 ir S. Solys prieš Zepe 6:1, 6:1. Dvejetuose mūsų vyrai laimėjo 6:1, 6:1 ir rungtynes 3:0 santlykiu. Moterų grupėje R. Tallat-Kelpša laimėjo prieš V. Tamus 6:1, 6:1, V. Vebeliūnienė — prieš A. Zepe 6:2, 6:0. Dvejetuose mūsų moterys, kiek nesusižadusios, bet laimėjo 2:6, 6:3, 6:1 ir rungtynes 3:0 santlykiu.

Po pietų buvo žaidžiama prieš ukrainiečius, kurie yra gerai organizuoti turi gerų jaunų žaidėjų. E. Andriulis turėjo sunkią kovą prieš J. Husakiwskį, bet laimėjo 6:3, 4:6, 6:1. S. Solys laimėjo prieš D. Chornij 6:4, 6:4. Dvejetuose lietuviai laimėjo 6:3, 6:2. Lietuviai laimėjo rungtynes 3:0 santlykiu.

Moterų grupėje prieš ukrainietes R. Tallat-Kelpša po pralaimėto seto laimėjo 1:6, 6:3, 6:3, prieš Z. Matkivską. V. Vebeliūnienė nusileido stipresnei R. Shawchak 2:6, 0:6, bet laimėjo dvejetus 6:3, 4:6, 6:3 ir rungtynes 2:1 santlykiu.

Liko estai, kurie netekę geru žaidėju vyrų grupėje, buvo nepavojingi lietuviams. E. Andriulis lengvai laimėjo prieš jų vadovą E. Randmaa 6:0, 6:0 ir S. Solys prieš T. Fairbrothers 6:1, 6:1. Dvejetuose laimėjo lietuviai 6:1, 6:2 ir užsitikrino pirmą vietą ir aukso medalius.

Moterų grupėje prieš estes teko skaudžiai pralaimėti. Tai labai atsiliepė į medalių dalinimą R. Tallat-Kelpša pralaimėjo jaunutei L. Randmaa 1:6, 1:6. V. Vebeliūnienė — N. Peeters 2:6, 5:7. Dvejetuose estės laimėjo 6:1, 6:2 ir rungtynes 3:0 santlykiu. Iškovojosi sidabrinį medalį ir nustūmė lietuvius į III v.

Ukrainiečiai vyrai nugalėjo estus ir lietuvius 3:0 santlykiu ir užėmė II v. Ukrainietės persigrupavo ir po pralaimėjimo lietuviams laimėjo kitas rungtynes. Jos iškovojosi I v. ir aukso

medalius moterų grupėje. Estai laimėjo prieš lietuvių vyrų grupėje ir užėmė III v. Estų moterys užėmė II v. Latviai liko IV v. vyrų ir moterų grupėse.

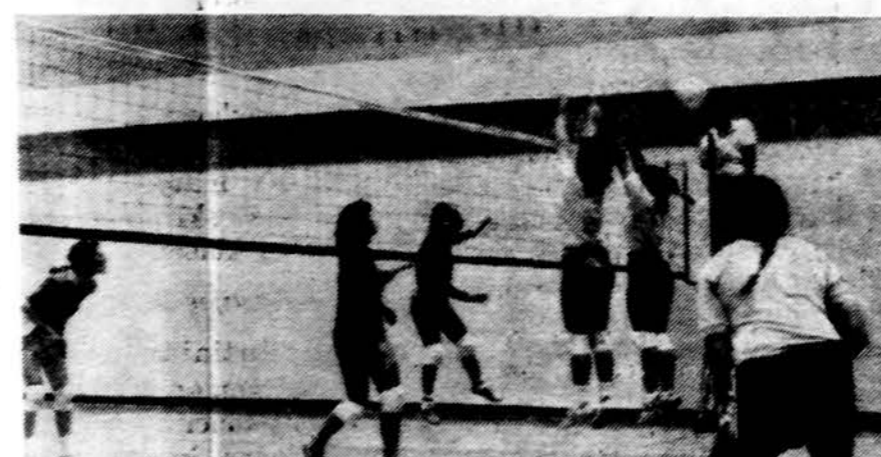
Štai galutiniai duomenys. Vyrų: 1. lietuviai 3:0, 3:0, 3:0; 2. ukrainiečiai 3:0, 3:0, 0:3; 3. estai 0:3, 0:3, 2:1; 4. latviai 1:2, 0:3, 0:3.

Moterys: 1. ukrainietės 2:1,

3:0, 1:2 (6, 14 setų). 2. estės 1:2, 2:1, 3:0 (6, 12), 3. lietuvių 3:0, 2:1, 0:3 (5), 4. latvės 1:2, 1:2, 0:3.

Žaidynes tvarkė ukrainiečiai — G. Chuma iš Kanados ir R. Rakochy iš JAV. Kadangi tenisas vyko salėje, žaidynės praėjo gana tvarkingai ir buvo laiku baigtos.

J. Zukauskas
Iš „Tėviškos žiburiai“

II-je Laisvės olimpiadoje Toronte baiginesis rungtynės lietuvių ir ukrainiečių tiklininkės. Blokuoja Kalvaitytė ir Vaitekute.

Futbolas svetur AUKSO MEDALIS PRANCŪZIJAI

Los Angeles vykusioje XXIII-je vasaros olimpiadoje futbolo varžybų pusfinalinėse Prancūzija įveikė Jugoslaviją (4-2), stebint 97,451 žiūrovui, o Brazilija — Italiją (2-1); šias rungtynes stebėjo arti 84,000 žiūrovų. Tai buvo rekordiniai stebėtojų skaičiai, kurie kiekvienose vėlyvesnėse rungtynėse vis augo ir pasiekė vis naujus rekordus. Baigminėse dėl aukso medalio susitikus abiejų pusfinalinių laimėtojų, kuriose Prancūzija įveikė Braziliją 2-0, žiūrovų skaičius pakilo iki 101,799 asmenų. Tai buvo visų laikų rekordas JAV-bėse europinio futbolo (soccer) rungtynėse. Šiose baigminėse pirmas puslaikis baigėsi 0-0; tik vėliau, prancūzams įmušus brazilams du įvarčius, rungtynės buvo laimėtos ir aukso medalis teko Prancūzijai, o sidabro — Brazilijai. Del trečios vietos ir bronzos medalio, susitikus abiejų pusfinalinių pralaimėtojų, Jugoslavija įveikė Italiją 2-1. Žaidynes vyko Rose Bowl stadione. Šias dėl trečios vietos rungtynes stebėjo net 100,374 žiūrovai. Šiose rungtynėse jugoslavams S. Deveric, baigiantis rungtynėms (81 min.), įkirtė italams antrą ir lemiantį įvartį, kuris jugoslavams lėmė pergale ir bronzos medalį... Tenka prisiminti, kad netikėtai tokioms gausioms atsilankiusių žiūrovų minioms, ypač futbolo (soccer) rungtynėse, šių varžybų rengėjai turi būti dekingi pietinės Californijos vietiniams gyventojams. Net septyniadesimt penki nušimčiai visų sporto rūšių visose varžybose dalyvavusių stebėtojų buvo vietiniai gyventojai.

Futbolo varžybų rungtynės bendrai čia sutraukė net arti

pusantro milijono žiūrovų. Trejos rungtynės preliminariniame rate, kuriose žaidė JAV olimpinė rinktinė (prieš jai įskrentant) sutraukė 196,862 stebėtojus. Žiūrovų vidurkis šioms trimis rungtynėms buvo 65,621 žiūrovai. Kam taip įkyriai minimi būvę šie futbolo žiūrovų skaičiai? Ogi, kad šioje vasaros olimpiadoje šiai palyginant jauni sporto šakai JAV-se buvo parodytas toks didelis vietinių gyventojų susidomėjimas. Tai dalinai išlaikytas egzaminas tolimesnėje ateityje teikiąs galimybę suruošti Pasaulio futbolo pirmenybes JAV-ėse.

Pietų Amerikos 1984 m. futbolo meistras Buenos Aires „Independiente“ komandinėse tarpklubinėse rungtynėse rugsejo mėnesį dėl neoficialinės Pasaulinės futbolo taurės Tokijo, Japonijoje, žais prieš tokio pat titulo Europos 1984 m. futbolo meistrą FC Liverpool. Argentiniečių „Independiente“ tapo P. Amerikos meistru dviejose finalinėse rungtynėse įveikusi Brazilijos futbolo meistrą Porto Alegre „Gremio“, kuris anksčiau buvo Europos sezono būdamas P. Amerikos meistru, buvo laimėjęs Pasaulinės taurės rungtynes prieš Hamburg SV.

Prancūzijos ir visos Europos futbolo žvaigždė M. Platini dabar gausiai apdovanojamas brangiomis dovanomis ir dažnai asmeniniais pagerbimais. Šalia įvairių dovanų už laimėjimą Prancūzijai Europos futbolo meistro titulą, M. Platini gavo ir aukštinį Seiko laikrodį už greičiausiai jį įkirtą (Belgijai įvartį).

V. Kriščiūnas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlyto adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštas pried.)	\$30.00	\$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00.

- Redakcija straipsnius taisto savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

SU SAIKU NAUDINGA

Gyvybės elekstras... Tai nuo seno įvairiose šalyse vadinama arbata. Ji stimuliuoja širdies veiklą, aktyvina nervų sistemą. Ji praplečia smegenų kraujagysles, o tai mažina galvos skausmus. Širdies ir kraujagyslių susirgimai gali jus aplenkti, jei nuolat vartosite arbatą. Vartosite, bet ne piktnaudžiausite ja: viskas gerai su saiku.

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė **DR. VIJAY BAJAJ** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2434 West 71st Street Tel. HE 4-5849 Val.: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-4-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS Akuserija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446 Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004 Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė **DR. EDMUND E. CIARA** OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. — GR 6-2400 Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477. Rez. 246 0067 arba 246 6581 **DR. E. DECKYS** GYDYTOJA IR CHIRURGĖ SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. — 233-8553 SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS 3921 W. 103rd Street Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221 **DR. JANINA JAKŠEVIČIUS** JOKŠA VAIKU LIGOS 6441 S. Pulaski Rd. Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-e000, Rez. GA 3-7278 **DR. A. JENKINS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago, WA 5-2670 arba 489-4441 **DR. K. A. JUCAS** ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811 **DR. WALTER J. KIRSTUK** Lietuvos gydytojas 3925 West 59th Street Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 8-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS DANTŲ GYDYTOJA 2659 W. 59 St., Chicago Tel. 476-2112 Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159 **DR. P. KISIELIUS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išklyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. KENNETH J. YERKES DANTŲ GYDYTOJAS Pensininkams nuolaida 2436 W. Lithuanian Plaza Court Chicago, Illinois 60629 Tel. 925-8288 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Ofiso tel. RE 7-1168; Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533 **DR. FRANCIS MAZEIKA** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4-6:30; antr. 12-4; penkt. 10-12-1-4

Namų 584-5527 **DR. ALGIS PAULIUS** ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. 925-2670 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. 742-0255 Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422 **DR. ROMAS PETKUS** AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA Chicago Eye Institute 4200 N. Central Ave. Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave Tel. 563-0700 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS (Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses" 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozas Meškauskio ofisą perėmė **T. RAMA, M.D.** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 West 71st Street (71-mos ir Campbell Ave. kampas) Tel. 434-1818 ir 476-3344 Res. 852-0889 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah Vidaus ligų specialistas Diabeto, thyroido, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų 2454 W. 71 St., Chicago Tel. 778-5099 Val. pagal susitarimą. 24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288 **DR. V. TUMASONIS** CHIRURGAS 2454 West 71st Street Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. EDMUNDAS VIZINAS Specialybė — Vidaus ligų gydytojas Kalbama lietuviškai 6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772 **DR. PETRAS ŽLIŪBA** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6745 West 63rd Street Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6, šeštadieniais pagal susitarimą

II-je Laisvės olimpiadoje lietuviai tinklininkai rungtyniauja su estais dėl bronzos medalio.

AGRESORIUI LAISVOS RANKOS

Spaudoje skaitome apie naują sovietų ofenzivą Afganistane. 100,000 ar daugiau karių vėl pradėjo sistemingai „šluoti“ apylinkes, kur prisilaiko partizanai, laisvės kovotojai. Ofenzyvą uždavinys kiek kitoks, nei buvo ankstesni: norima partizanus atskirti nuo krašto užnugario, badu numarinti. Panjšer slėny, i šiaurės rytus nuo Kabilo, pradėtas visuotinis kaimų naikinimas — pašaras, sėja, gyvuliai, sodai, drėkinimo sistema. Okupantai nori, kad kaimų gyventojai išbėgiotų, persikeltų į sovietų kontroliuojamus miestus. Kurie gali, žinoma, bėga į kaimyninį Pakistaną. Pakistanas iki šiol jau priglaudė 3 milijonus afganistaniečių. Jų skaičius kasdien vis didėja. Reikia suprasti, kokia našta šiam kraštui priglausti ir maitinti tokį skaičių benamių.

Ofenzivą pradėjo nauji daliniai, specialiai išreniruoti partizaniniam karui. Atbėgę afganistaniečiai pasakoja apie nepaprastą sovietų karių žiaurumą, trobų, išties kaimelių deginimą su viskuo, kas juose yra — gyvu ar negyvu inventorium. Kiek ten žūsta moterų, vaikų ir senelių. Vakarų diplomatai pripažįsta, kad sovietai savo tikslą baigia pasiekti. Bent toje valstybės daly gyventojų neliks. Turės pabėgsi į miestus, bus sovietų kontroliuojami. Badaus. Paskui bus priversti keltis į paliktus laukus ir pagal Maskvos planą dirbti kolektyviniuose ūkiuose. Rezistentai, partizanai, esant tokioms sąlygoms neišlaikys. Okupanto čėbatus sutryps kiekvieną laisvės kovotoją jo paties žemėje. Ar ne taip buvo su mūsų kovotojais po II pasaulinio karo? Rusams tai padaryti nesunku, kai visa jų karinė mašina ir arsenalas čia pat už sienos.

Vakarų laikraštiniškai buvo susitiktę su Masoud Chalili, vienos afganistaniečių laisvės kovotojų grupės atstovu Pakistano stovykloje. Jis pripažino, kad kovotojai vis daugiau meta ginklą, traukiasi ne dėl to, kad negalėtų atlaikyti rusų ginkluoto spaudimo, bet kad jie alkani, jų turimos maisto atsargos baigiasi.

Panjšer slėnis strategiškai labai svarbus. Per jį pagrindinis kelias iš Sovietų Sąjungos į Kabilą. Nuo agresijos pradžios, nuo 1979 gruodžio mėnesio, tame slėny sovietai įvykdė septynis ofenzivas, bet partizanų įveikti negalėjo. Laisvės kovotojai, žinodami gerai visus užkampius, išsilapsto gretimuose tarpekliuose, požeminiuose urvuose. Kad tam padarytų galą, sovietai imasi žiauriausių priemonių prieš visus slėnio gyventojus, paversdami apylinkes negyvenamais tyrais.

Afganistaniečiai lengvai nepasiduoda. Diplomatiniai šaltiniai praneša, jog liepos mėnesį sovietai neteko 160 karių užmuštais, buvo sunaikinti 24 srauniniai, 8 helikopteriai, numušti du Migai. Masoud, vienos kovotojų grupės vadas, sako, kad iš jo būrio žuvo 50 kovotojų ir apie 700 civilių. Tuos skaičius patikrinti, žinoma, sunku.

Tiek maždaug žinių pasiekė apie dabartinę sovietų ofenzivą prieš afganistaniečius, kurie visomis priemonėmis nori atsikratyti okupantų ir būti laisvi. Kyla klausimas: kur yra pasaulio sąžinė, kai penktai metai iš eilės nedidelė, rami, taikinga, niekam negrasinanti afganistanų tau-

ta turi kentėti, kraują lieti gintis nuo ginkluoto okupanto? Kai ta pati Sovietų Sąjunga 1939-40 žiemą užpuolė ramią, kultūringą Suomiją, Vakarai pasmerkė užpuolėją, bet apsiginti nepadėjo. Juk tada buvo prasidėjęs II pasaulinis karas, ir visų dėmesys buvo, kaip apginti vakarus nuo Hitlerio. Dar patogesnė Maskvai buvo situacija okupuoti Pabaltijo valstybes 1940. Kaip tik sutapo su Paryžiaus kritimu ir Prancūzijos kapituliacija. Niekas ir nepastebėjo Stalino nusikaltimo. Kas gi šauks ar gelbės tolimosnio kaimyno ėriuką, kai jį drasko laukinė meška, kai reikia gelbėti savo degančius namus. Dabar tarptautinė situacija nebuvo tokia beviltiška, kai prasidėjo agresija prieš Afganistaną, tačiau pasaulis tylėjo. Tik vienu kitu žodžiu padėjavo. Amerika nors nutarė boikotuoti Olimpiadą Maskvoje, kvietė tai padaryti ir kitus, bet iš didžiųjų šalių tik Vakarų Vokietija, ir Japonija prisidėjo. Vadinas, jei banditas ne mane muša, bet mano kaimyną piauona, kas man darbo, galiu su juo ir toliau broliautis.

Stebėtis tenka ir musulmonų pasauliui. Ne visada jie sutaria, bet pripažįsta Mahometo mokslą ginti islamą ir priešintis, jei kas kėsinais pakenkti tam mokslui. Iš islamiškojo pasaulio, arabų, negirdim jokių protestų prieš barbariškus istišų kaimelių naikinimus, gyvų žmonių deginimus. Gyvų liudininkų pasauly yra nemaža. Tai patvirtina net sovietų kariniai desertoriai, kad ir jie buvo pirmi žudyti beginklius žmones. Patvirtina ir kai kurie lietuviai, paimti į sovietų kariuomenę ir pasiūti į Afganistaną. (Čia reikia neužmiršti, kad sovietai į Afganistaną nesuveniū dalinių, kurių sudėtyje yra musulmonų iš Azijos tautų). Jeigu arabai ir ne arabai, kurie išpažįsta tą patį Mahometo tikėjimą, imtų garšiai šaukti, protestuoti, rengtų demonstracijas prieš tokią agresiją, Maskva neturėtų kaip pasiteisinti, gal liautųsi žmones žudžiusi. Maskva pasinaudojo gera proga, kai Afganistano kaimyniniam Irane tikras chaosas. Osakos, japonų, laikraštis Mainichi kažkada rašė, kad, jei Teherane būtų sėdėjęs šachas Pahlevi, jis nebūtų leidęs sovietams žengti į Afganistaną arba ir patys sovietai nebūtų išdrįsę to daryti.

Ta proga verta prisiminti labai panašią istoriją, kai Mussolinis buvo pradėjęs savo imperiją kurti, 1935 metais iš abiejų Afrikos kolonijų — Eritrėjos ir Somalijos — užpuolė Etiopiją ir ją užkariavo. Vakarai tada paskelbė Italijai sankcijas, o Tautų Sąjunga, dabartinių Jungtinių Tautų pirmtakas, taip pat netylėjo, ir Italija buvo priversta iš jų išstoti. Jungtinės Tautos šandien to nepadarė, nes Sovietų Sąjunga su savo satelitais ten viešpatauja, ir joks skundas prieš Maskvą negali nei praeiti, nei būti svarstomas.

Šandien pasaulis per daug užsiėmęs savo smulkiais šeimyniniais reikalais ir nenori pažvelgti, kas dedasi už tvoros, kaimyniniam kieme. Užsikemša ausis, jei silpnas balsas ir šaukiasi pagalbos. Tik netrukdyk ramiai snausti. Laukia, kol bus per vėlu, kol vel Ciceronas sušuks: „Hannibal ante portas!“

PROLETARIATO DIKTATŪROJE PROLETARAI YRA BETEISIAI

Pabėgėlis iš okup. Lietuvos dr. Benas Bataitis kalba apie Lietuvą, rezistenciją ten ir čia ir apie išeiviją

(Pabaiga)

— Ar kinuose rodomi vakarietiški filmai?

— Rodomi, tik stipriai sovietiškos kontrolės atsijoti. Yra gerų filmų, kurie vaizduoja senuosius laikus.

— Kuris dramaturgas populariausias?

— Ilgą laiką visus lenkia Justinas Marcinkevičius.

— Vakaruose irgi pripažįstamas jam talentas. Bet daromi priekaištai, kad jo geriausioje dramose, kaip „Mažvydas“, „Katedra“, „Barbora Radulaitė“ istoriniai faktai tempiami ant komunistinės interpretacijos kerpulio ir istoriniai personažai sužaloti ateistinės ideologijos naudai. Ar priekaištai teisingi? Jei taip, ar nėra pažeidžiamas kūrėjo sąžinīgumas?

— Reikia daugiau Justinų Marcinkevičių. Tie priekaištai gal būtų teisingi, jei jis gyventų Vakaruose. Bet ten, jei nebūtų tų „aptempimų“, veikalas neišeitų iš spaudos, drama neišvystytų scenos. Ten mes nesunkiai pastebėdavome vietas, dėl kurių veikalas galėjo pasirodyti, bet džiaugėmės tokiomis vietelėmis, kurios skaitytoją ar žiūrovą dvasiškai gaivino ir stiprino.

— Kurie lietuvių rašytojai tautos labiausiai branginami?

— Pirmoje vietoje — tai senieji klasikai: Maironis, Krėvė, Putinas. Iš okupacijoje išaugusių poetų — Degutyte, Vaičiūnaitė, Geda, Aputis, iš prozaikų — Avyžius, Baltušis.

— O kas labiausiai žinomas iš užsienyje kuriančių rašytojų?

— Užsienyje gyvenančių lietuvių rašytojų kūryba Lietuvą pasiekia tik nelegaliu keliu. Vieno kito knyga yra išspausdinta Lietuvoje. Tačiau populiariausias užsienio lietuvių rašytojas Lietuvoje, mano nuomone, yra poetas Bernardas Brazdžionis. Lietuvoje yra rataliai žmonių, kurie užsienio rašytojų kūryba domisi, ją skaito, diskutuoja.

— Skaitome sovietinėje spaudoje, kad didelė pažanga

J. KOJELIS

Lietuvoje daroma kalbotyroje, matematikoje, medicinoje, puslaidininkų moksluose. Spėjote susipažinti su Vakarų mokslo pažanga. Kokios palyginamosios išvados?

— Tikslųjų mokslų pažangoje ir jų pritaikyme žmonijos gerovei palyginimo būti negali. Rusija toli atsilikusi. Aš tai lengvai pastebiu savoje specialybėje — medicinoje. Vakarų Vokietijoje elektronikai paklūsus kompiuteriai, dirbtinio kvėpavimo aparatai valdomi kompiuteriu, moderniški medicinos aparatai — visa tai taip toli pažengę, kad lyginimo negali būti. Ten mokslo pažanga, — tai nusipirkti kompiuterį ar pasisavinti vakarietiško mokslo idėją. Ir ta visa „pažanga“ pirmiausia pritaikoma karo pramonėje.

— Jei reiktų gulti į ligoninę, kurią pasirinktumėte: sovietinę ar Vakarų Vokietijos?

— Priklausytų nuo to, kokią ligoninę. Moderniški ligoniniai esu matę ir Sovietuose, tik jos skirtos tam tikrai žmonių klasei.

— Partijos žmonėms?

— Partiniams darbuotojams, saugumui (KGB), įvairių instancijų viršininkams, aukštiesiems karškiams, kurie be išimties partiniai, yra specialiosios Pz. Leningrade Kyrov akademija skirta karškiams. Teko ten lankytis, ir buvau nustebintas moderniausia užsienio aparatūra. Tokioj būtų galima atsigulti. Bet eilinės ligoninės turi gana primityvią aparatūrą ir primityvias sąlygas. Laimė, kad Lietuvoje yra gerų gydytojų, ypač geri diagnostai.

— Ar, čia atsiradus, pasiektų turėta nuomonė apie Vakarų?

— Aš asmeniškai nelaukiu, kad viskas čia bus gražu ir gera. Žinojau, kad visur reikės dirbti. Dirbau ir aš, kol įveikiau naujo gyvenimo sąlygų pastatytus barjerus. bet jei dabar reiktų atgal grįžti, net jei turėčiau garantiją, kad nebūsiu persekiojamas dėl

pabėgimo, apimtų didesnė desperacija už tą, kurią išgyvenau, dirbdamas Lietuvoje. Tik akmeninės širdies žmogus negalėtų nesižadinti dėl didžios neteisybės, kai net ligoninėse partijos žmonės privilegijuojami, o eiliniai žmonės, darbininkai, turi tenkintis žymiai blogesnėmis sąlygomis. Tokia darbininkų diskriminacija yra visose sovietinio gyvenimo srityse.

— Tai Sovietų Sąjungoje yra klasinės diferencijuota visuomenė?

— Ir dar kaip! Tik „proletariato diktatūroje“ mažiausiai teisių turi proletariai.

— Vakaruose yra lietuvių pabėgėlių ir jų vaikų, kurie nepritaria naujiems pabėgimams. Smerkia Baltų Laisvės lygą, kuri ruošs galimiam pabėgėliam olimpiadoms metu padėti. Girdi, pabėgimais silpninamas tautos potencialas. Kokia Jūsų nuomonė?

— Tuo klausimu ir šandien užimu tą pačią poziciją, kokią užėmiau prieš trejus metus. Aš žinau, koks atgarsis buvo Lietuvoje, kai Simas Kudirka bandė pabėgti. Visi piktinosi Amerika, kad pabėgėlių grąžino. Nedaug yra žmonių, kuriems susidaro sąlygos iš Sovietų Sąjungos pabėgti. Niekas už pabėgimą nesmerkia, o visi džiaugiasi. Aš, kaip jau sakiau, pabėgimą planavau trejus metus.

— Kaip su Antanu Sniečkumi? Pas mus yra intelektualų ir ne taip didelių intelektualų, kurie Sniečkiaus istorinę reikšmę ligina su Vytauto Didžioju.

— Nelyginamų dalykų lyginti negalima, tad ir marionetinės diktatūros statytinio negalima lyginti su visai kitos epochos istorine senybe. Sniečkus bausių skrydžių Lietuvai yra padaręs. Žinoma, jis turėjo tam tikro svorio Kremliuje ir nuo didesnių skrydžių Maskvą gal ir prilaikė. Galbūt pvz. jo dėka universitetuose ir kitose aukštesiose pozicijose lietuviai nebuvo pakeisti rusais. Lietuvoje nebuvo tiek daug gamyklų pristatytų, o su gamyklomis intensyviai rusifikacija. Jei jis tai darė, tai dar sunku pasakyti, kokiais motyvais jis

tai darė. Tik rezultatai, kaip dabar matome, Lietuvai buvo naudingi. Gal laiko bėgyje Sniečkus ir buvo praregėjęs slibino kėslus, bet atviras iššūkiui jis buvo per menkas. Jis pasirinko asmenišką gyvenimo patogumus ir negarbingą vardą istorijoje.

— Tie patys žmonės pasisako už taikų koegzistavimą su okupantu. Siūlo tyliai išlaukti, kol sąlygos pasikeis tautai atgauti laisvę. Jei išeivija tytelė, Jūsų nuomone, ar tautinio išsilaukimo sąlygos Lietuvoje pagerėtų?

— O ne! Manau priešingai. Nėra pavyzdžių istorijoje, kur tylėjimu ar pataikavimu imperialistui ar kolonizatoriui tautos laimėjo laisvę.

— Ko tauta laukia iš laisvųjų lietuvių? Ar tik siuntinių?

— Aš žinau, kad siuntiniai laukiami. Ir turtingas Amerikos lietuvis, iš kur nors gavęs dovaną, nesupyksta. Bet didžioji dovana, — tai laisvųjų lietuvių veikla, neleidžianti pasauliui užmiršti lietuvių tautai daromų skriaudų. Kaip taisyklė, visu tuo, kuo nesidžiaugia Maskva, džiaugiasi Lietuvos lietuviai. Rezolucijos laisvųjų pasaulio valstybių kongresuose ir parlamenteuose, baltų priėmiami Baltuosiuose rūmuose ir kitose sostinėse, straipsniai Lietuvos klausimu didžioje pasaulio spaudoje kelia rūpestį Maskvai. Ją pykina jos tarptautinius nusikaltimus keliančios demonstracijos. Nori ji ar nenori, bet priversta reaguoti į tokią akciją.

Konkrečiai kalbant, tauta laukia kiek geresnių radijo laukia. Reiktų daugiau komentuoti „gudriosios“ sovietų politikos „gudriuosius“ žingsnius: kodėl jie taip darė, o ne kitaip, kaip tas žingsnis derinasi į didžiosios imperialistinės imperijos planus. Šie komentarai turėtų būti labai rimtai paruošti, objektyvūs, kad neprasimuštų, kaip sovietinėje publicistikoje, pigi propaganda. Sovietų tarptautinės politikos komentarais niekas netiki. Žmonės pasiilgę tiesos.

Publika mėgsta literatūrinę valandėlę. Būtų svarbu praversti Lietuvos istorijos suglaustą kursą. Po kurio laiko vėl jį kartoti. Aplamai publika įdomausia daugiau aktualijomis. Ešu kalbėjęs su tais, kurie 1968 buvo pasiūti į Čekoslovakiją. Naktį pakėlė iš lovos, įteikė šaukimus ir tuoj pat buvo pristatyti į karinius dalinius ir išvežti. Kur veža, nesakė. Jie net nežinojo, kad leidžiasi Prahose.

Dievas myli žmogų, nori kiekvienam žmogui amžinos laimės, tačiau yra ribos, už kurių stovinčius Dievo gerumas neišgelbės. Vysk. Vincentas Brizgys

Radijo programose turėtų būti paliesti ir įvairūs Lietuvos praeities įvykiai, kuriuos sovietai iki neatpažįstamumo iškreipia.

— Yra pas mus balsų, kad Sovietų Sąjunga priartėjusi prie sugriuvimo ribos. Komunistinė ideologija subankrutavusi, ir niekas, net Kremliaus viešpačiai, ja nebetiki. Ar, sakysim, kelerių metų laikotarpyje galima laukti išvidinio imperijos subyrėjimo?

— Pažįstu imperiją neblogoi ir manau, kad naivu taip galvoti. Ideologija subankrutavusi ir niekas ja netiki, bet kaip imperialistinė jėga — yra didelė. Laukti jos subyrėjimo ir nieko nedaryti būtų savęs apgaudinėjimas. Reikia suprasti jį imperialistinius planus, kurie nuo caristinės Rusijos daug nepasikeitė. Tik pakeitė spalvą. Atsirado raudonoji buržuazija, kuri spaudžia ir terorizuoja liaudį. Ji valdo visus imperijos gamtos turtais ir visus rešurus naudoja imperijos stiprinimui, laisvųjų pasaulio terorizavimui ir, žinoma, neužmiršta patys savęs. Jei jie būtų prie subyrėjimo ribų, nesileistų į avantiūras El Salvadore, Nikaragvoje, Afganistane, Artimuosiuose Rytuose.

— Būdamas Los Angeles, truputį susipažinote su Baltų Laisvės lyga, kuri organizuoja viešąją pasaulio opinią prieš rusiškąjį imperializmą. Matėte, kaip ta organizacija veikia praktikoje. Ar remtina tokia veiklos taktika?

— Kiekviena kova už tautos laisvę yra prasminga, jei ji apgalvota ir planingai vedama. Dalyvavau Baltų lygos suorganizuotoje vienoje spaudos konferencijoje ir iš korespondentų skaičiaus susidariau įspūdi, kad dirbama rimtai ir šėkingai. Man daugiau paliko nesuprantamas centrinio organizacijų pasyvumas tokiu kaip, sąskait, olimpinį žaidynių klausimu. Man atrodo, kad dar ne visuose lietuvių išievių sluokniuose yra suprasti rusų imperijos planai ir nerodoma pastangų suderinti jėgas jiems pasipriešinti. Tokio darbų suderinimo Amerikos lietuviams ir linkėčiau.

ISPĖJIMAS
Dievas myli žmogų, nori kiekvienam žmogui amžinos laimės, tačiau yra ribos, už kurių stovinčius Dievo gerumas neišgelbės. Vysk. Vincentas Brizgys

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos VLADAS RAMOJUS

5

Netrukus „Drauge“ paskelbiau reportažą „Atena Naujieji žmonės“. Atrodo, kad džentelmenas St. Pilka juo buvo patenkintas, nes pirmą progą susitikus, už jį padėkojo. Vėliau po vedybų su Dalia jis liko artimu mūsų šeimos draugu: dažnai užskudavo pasikalbėti, kelis metus mūsų šeimoje valgė kūčias, jam ruošiant išeivijos lietuvių teatro metrašti, padėdavau atlikti kai kuriuos techniškus darbus.

Pirmojo apsilankymo Lietuvių auditorijoje proga susipažinau ir su jos šeiminkais, Jonu Malioriu, Stepu Juodvalkiu ir ypač Balu Pakštu. Pastariesiems dviems po kurio laiko pasitraukus iš Lietuvių auditorijos nuomininkų ir atidarius savuosius biuzius, pasiliko tik Jonas Maliorius ir Lietuvių auditorijoj šeiminkavo tol, kol, 1956 metų rudenį lietuviams jėzuitams Gage Parke pastačius Jaunimo centrą ir jį plačiai atvėrus lietuvių visuomenei bei jaunimui, Lietuvių auditorijos rėmai ėmė staigiai tuštėti ir netrukus lietuviams liko visai neberekalingi. Chicago lietuvių gyvenime tada prasidėjo nauja epocha, atvingiavusi iki dabarties dienų. Tada jau išaugo ir nauji Marijos aukšt. mokyklos rūmai su puikia sale koncertams, vaidinimams. Lietuvių visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas iš senojo Chicago lietuvių lopšio — Bridgeport rezistencijos viršūnėms... Nors apie to meto partio pajudėjo tolyn į pietvakarinę Chicago miesto zanų veiklą, ką žinojo iš savo apylinkių, papa-

dali, o dar po kito dvidešimtmečio ir į priemiestius.

Nežinau, ar išeivijos lietuvių istorijai yra kas užfiksavęs chronologinę Lietuvių auditorijos rūmuose vykusių renginių eigą nuo jų įsigijimo 1923 metais iki ištuštėjimo 1956 metais. Jonas Maliorius, tas buvęs mano artimas bičiulis, svarbesnius jo laukų įvykius, berods, dokumentavo. Tačiau ir jo jau nebėra šiame pasaulyje. Jis kūnas ilsimi Lietuvių Tautinėse kapinėse. Kas ryšis tuos laikus plačiau panagrinėti, turės perversti tūkstančius Chicago lietuviškų dienraščių ir savitraščių puslapių. Aš gi, čia rašydamas ne kokius chronologinius atsiminimus, o tik spalvingesnius savo gyvenimo nuotykius, noriu priminti tik vieną kitą įvykį iš to laiko tarpo, kai man 1952-56 metais gan dažnai tekdavo lankytis lietuvių auditorijos rūmuose.

Kai 1951-52 metais iš Lietuvos Baltijos jūra į Švediją žvejų laivų pabėgo trys to laivo igulos nariai — Leonas Kublickas, Juozas Grišmanauskas ir Edmundas Paulauskas, buvo visą lietuvių išeiviją nustebinęs įvykis. Anais laikais pabėgti iš Stalino imperijos labai retai kam tapvykdavo. O štai trys drąsūs lietuviai vyrai — žvejai pabėgo.

Amerikos krantus pasiekusius tris lietuvius žvejus savo globon perėmė ir vėliau po visas gyvenes lietuvių kolonijas vežiojo Amerikos Lietuvių taryba. Vienas pirmųjų jų pasirodymų buvo Chicagoje, Lietuvių auditorijos rūmuose. Masės žmonių suplaukė i tuos trijų aukštų rūmus. Tie, kurie netilpo i didžiąją salę, glaudėsi koridoriuose, baruose. Žvejai kalbėjo drąsiai, atvirai ir įdomiai, pasiskirstę temomis, o minia plojo, užė, tarsi patį Staliną nudobusi. Vėliau po žvejų pranešimų minia juos užpylė įvairiais klausimais, kartais ir tokiais naiviais, kaip pvz. „kada Lietuva bus išlaisvinta?“. Tarsi tie trys jauni žvejai atstovautų valdžios ar mas iš senojo Chicago lietuvių lopšio — Bridgeport rezistencijos viršūnėms... Nors apie to meto partio pajudėjo tolyn į pietvakarinę Chicago miesto zanų veiklą, ką žinojo iš savo apylinkių, papa-

sakojo. Oficialiai daliai pasibaigus juos vėl apsupo daugiausia plepūnų minia. Mes su Albinu Valentinu ir Stasiu Dauniu, atstovaudami lietuvių spaudai, dar bandėme prie jų prisiveržti, tačiau tas buvęs mano artimas bičiulis, svarbesnius jo laukų įvykius, berods, dokumentavo. Tačiau ir jo jau nebėra šiame pasaulyje. Jis kūnas ilsimi Lietuvių Tautinėse kapinėse. Kas ryšis tuos laikus plačiau panagrinėti, turės perversti tūkstančius Chicago lietuviškų dienraščių ir savitraščių puslapių. Aš gi, čia rašydamas ne kokius chronologinius atsiminimus, o tik spalvingesnius savo gyvenimo nuotykius, noriu priminti tik vieną kitą įvykį iš to laiko tarpo, kai man 1952-56 metais gan dažnai tekdavo lankytis lietuvių auditorijos rūmuose.

Kai 1951-52 metais iš Lietuvos Baltijos jūra į Švediją žvejų laivų pabėgo trys to laivo igulos nariai — Leonas Kublickas, Juozas Grišmanauskas ir Edmundas Paulauskas, buvo visą lietuvių išeiviją nustebinęs įvykis. Anais laikais pabėgti iš Stalino imperijos labai retai kam tapvykdavo. O štai trys drąsūs lietuviai vyrai — žvejai pabėgo.

Amerikos krantus pasiekusius tris lietuvius žvejus savo globon perėmė ir vėliau po visas gyvenes lietuvių kolonijas vežiojo Amerikos Lietuvių taryba. Vienas pirmųjų jų pasirodymų buvo Chicagoje, Lietuvių auditorijos rūmuose. Masės žmonių suplaukė i tuos trijų aukštų rūmus. Tie, kurie netilpo i didžiąją salę, glaudėsi koridoriuose, baruose. Žvejai kalbėjo drąsiai, atvirai ir įdomiai, pasiskirstę temomis, o minia plojo, užė, tarsi patį Staliną nudobusi. Vėliau po žvejų pranešimų minia juos užpylė įvairiais klausimais, kartais ir tokiais naiviais, kaip pvz. „kada Lietuva bus išlaisvinta?“. Tarsi tie trys jauni žvejai atstovautų valdžios ar mas iš senojo Chicago lietuvių lopšio — Bridgeport rezistencijos viršūnėms... Nors apie to meto partio pajudėjo tolyn į pietvakarinę Chicago miesto zanų veiklą, ką žinojo iš savo apylinkių, papa-

AMERIKOS BALSO DIREKTORIUS PAVERTŲ TAUTŲ PRISIMINIME

Liepos 21 d. Clevelando miesto centre įspūdingai paminėta Pavertų tautų savaitė su eisenomis, vėliavomis, plakatais, kalbomis ir priimta rezoliucija. Pavertų tautų atstovai, lietuviai, latviai estai, lenkai, vengrai, kroatai, slovenai, gudai, kubiečiai, Rytų Vokietijos vokiečiai, slovakai, serbai ir ukrainiečiai. Demonstrantų eiseną įsijungė ir vėlesnių laikų komunizmo aukos-vietnamičių atstovai. Nebuvo afganistaniečių atstovų; jų Clevelande, turbūt, nėra. Solidarumo ženklais eisenoje dalyvavo italai ir airiai. Lietuvių nešami plakatai skelbė: „Trials for red war criminals“, „Communism is hell on earth“, „Soviets finance Communist party of U.S.A.“, „Strong Military for U.S. survival“, „Soviets forbid labor unions“, „Kick the KGB from USA courts“ ir t.t.

Daugiau kaip tūkstantis paradodemonstracijos dalyvių, lydimi orkestrų, raitos policijos bei žiūrovų, (aikštėse ir ant šaligatvių) žygiavo iki parengtos tribūnos, kur Raimundas Kudukis, šio minėjimo koordinatorių, įžanginiame žodyje priminė, kad šiemet minima 25 metų sukaktis nuo Pavertų tautų savaitės paskelbimo. Clevelando meras George Voinovich padėjo visiems atsilankiusiems ir šio minėjimo organizatoriams bei buv. miesto merui Ralph Perk, Tautybių sąjūdžio įkūrėjui, (sąjūdį dalyvauja 25 tautybės), ir R. Kudukiui, pabrėžė, kad Amerikos istorijoje etninės grupės suvaidino didelį vaidmenį. Kalbėdamas apie pavertų tautų jungtą komunistiniame „rojuje“, meras piktinosi laisvųjų pasaulio naivumu, pasirašant Helsinkio baigiamąjį aktą, „terrible agreement“, nes sovietais negalima pasitikėti. Pasisakė už Reagano politiką stiprinant transliacijas ir paverttas tautas. Komunizmas yra vėžys; su juo reikia kovoti išeiinant iš jėgos pozicijų. „Kol mūsų žmonės, giminės neturi laisvės, tol ir mūsų laisvė čia yra pavojuje“.

Buv. meras dabartinis merui įteikė plaketę, kuri bus pakabinta mero įstajgoje. Perskaityta prez. Reagano paskelbtoji Pavertų tautų savaitės proklamacija.

Pagrindinis šių demonstracijų kalbėtojas buvo Kenneth Y. Tomlinson, Voice of America direktorius iš Washingtono. Kalbėtojas, buvęs „Readers Digest“ redaktorius, kalbėjo apie Amerikos Balso radijo transliacijas paverttomis tautomis. Praeitį šios transliacijos turėjusios įvairių sunkumų, dabar gali džiaugtis prez. Reagano administracijos dėmesiu ir toliamajame Afganistane, kuris yra paskutinioji besiplečiančio komunizmo auka. Lenkijoje, pvz., klausytojų skaičius padvigubėjęs. Dabartinė JAV vyriausybė skiria daugiau lėšų. Pats prez. Reaganas yra stipriai pasisakęs už

transliacijų stiprinimą. Kalbėtojas prašė remti prezidento siūlymą pakelti transliacijų biudžetą iki vieno milijono šešeriems metams. Jau dabar padidintas biudžetas, leido pasamdyti 500 naujų tarnautojų, kurių pusė yra periodikos žurnalistai ir pusė inžinieriai. Ateinančių metų biudžete yra numatyta 100 mil. dol. transliacijoms reikalingų priemonių įsigijimui, stiprinimui bei gerinimui. Pastatas, kuriame yra įsikūrus Amerikos Balsas, bus pavadintas Amerikos Balso vardu ir jo naudojamos patalpos padidintos 58,000 kv. pėdų. Dabar biudžetas iš 2.5 mil. dol. nuo 1981 metų padidintas iki 175 mil.

Prisiminęs kaltinimus dėl transliacijų pobūdžio ir turinio, direktorius priminė, kad Amerikos Balsas yra saistomas įvairių potvarkių bei taisyklių, tačiau jis įsakęs nebesiriboti vien tik geromis naujienomis apie šio krašto gyvenimą, bet duoti ir svarbiausių pasaulinių įvykių žinias, jas komentuoti bei perduoti JAV vyriausybės pasisakymus vedamųjų formoje. Būsiąs sustiprintas žinių perdavimas apie etninių grupių veiklą Amerikoje. Kalbėtojas pakartojė JAV amb. Max Kaplemen teigimą, kad Sovietų Sąjunga pergyvena krizę ir pati savęs bijo.

R. Perk, prieš uždegdamas Laisvės žibintą, padėjo kalbėtojui, kuris buvęs kvietas kalbėti į kelis miestus, bet pasirinkęs Clevelandą. Prašė visų etninių grupių veikti vieningai, vienu balsu ir remti prez. Reagano užsienio politiką.

Priimta rezoliucija ir pasiūta rez. Reaganui. Visa demonstracija buvo gerai suorganizuota ir pravesta rimtoje dvasioje.

CHICAGIEČIAI DOMISI LIETUVIŲ SODYBA CLEVELANDE

Lietuvių sodybos statybos darbai eina prie pabaigos. Kaip ir buvo originaliai užplanuota, į šį moderniai įrengtą šešių aukštų, 82 butų pastatą lietuviai pensininkai ir kiti, (62 metų amžiaus pensininkai ir betkokio amžiaus invalidai), rugsėjo mėnesį atsikelia gyventi, kur savųjų tarpe galės džiaugtis pilnai užtarnautu poilsiu ir be rūpesčio leisti atėities dienas.

Susidomėjimas šia sodyba yra didelis ne tik klevelandiečių, bet ir kitur gyvenančių lietuvių rugpjūčio 18 d., šeštadienį, iš Chicago atvyksta autobusas lietuvių pensininkų. Jie nori pamatyti šią naują Lietuvos sodybą, kuri yra pirmoji JAV federalinės valdžios lėšomis pastatyta. Sodybos administratorė Dana Čipkienė rugpjūčio 4 d. buvo nuvykusi į Chicago ir dalyvavo JAV LB krašto valdžios socialinių reikalų vedėjos Danguolės Valentinautės sušauktame pasitarime. Susitarinko gražus susinteresuotųjų būrys. Chicagiečiai nutarė vykti į Clevelandą apsilvaigyti ir eventualiai nutarti čia apsigyventi.

Chicagiečių autobusą į Clevelandą atvyksta rugpjūčio 18 d., šeštadienį, 2 val. p.p. į Lietuvį namus. Čia valgyklos šeimininkės už pagigtą kainą svečius pavaišins. Po to bus suteiktos visos informacijos ir vėliau nuvežti į Sodybą

kuri yra už 9 mylių nuo Lietuvos namų. Užkandžiuose ir pranešime kviečiami dalyvauti suinteresuotieji lietuviai. Norintieji dalyvauti užkandžiuose prašomi paskambinti Danai Čipkieniė tel. 943-0910. Chicagiečiai, apžiūrėję patalpas Sodyboje, bus apnakvydinti Sheraton viešbutyje netoli Sodybos.

Sekmadienį, rugpjūčio 19 d., 10 val. ryto chicagiečiai dalyvaus pamaldose Dievo Motinos šventovėje. Po kavutės parapijos svetainėje, visi norintieji Sodyboje apsigyventi galės gauti papildomų informacijų ir parapijos viršutinėje salėje galės patikrinti savo sveikatos bendrą stovį, kraujo spaudimą ir t.t. Ši savanorišką patikrinimą praves dr. Henrikas Brazaitis, talkinamas med. seserų K. Vaiceliūnienės ir O. Skardienės.

Dar kiek pasisveičiavę chicagiečiai tą pačią popietę grįš namo.

Clevelando lietuviai kviečiami pabendrauti su Chicago lietuviais, o užsirašę Sodyboje gyventi, galutinai sutarkyti Sodybon priėmimo dokumentus. Jau pats laikas apsispresti. Sodyba už mėnesio bus pilnai apgyvendinta.

Lietuvių Sodybos statybos komiteto pirm. yra inž. Bronius Snarskis, administratorė — Dana Čipkienė.

KANKLIŲ MUZIKOS STUDIJA

Seniausias turbūt lietuvių liaudies styginis instrumentas yra kanklės. Gal buvo ir kitų, bet istorikai bei muzikologijos žinovai niekur jų nemini. Ir kanklės tik prieš 350 metų pirmą kartą paminėtos J. Rėzos išleistame Jono Bretkūno psalmių vertime (1625). Bet spėjama, kad kanklės buvo naudojamos ir žymiai anksčiau, gilios senovės vaidilų, vaidilūčių laikais.

Šio šimtmečio pradžioje, mūsų tautinio atgimimo metu, kanklių muzika buvo gražinta į viešąjį gyvenimą. Pirmasis koncertas buvo surengtas 1916 m. Kaune. Nepriklausomybės metais kanklių muzika populiarėjo, buvo įsteigta kanklininkų mokykla, steigėsi kanklių orkestrai, prasidėjo jų gastrolės po visą kraštą. Ir dabar ok. Lietuvoje yra kanklių orkestrų, kurie duoda reikalingas, koncertuoja, dalyvauja tautinių šokių bei dainų šventėse.

JAV-se pirmasis kanklės pradėjo propaguoti A. Vanagaitis jau nuo 1924 metų. Amerikoje kanklių muziką išpopuliarino naujoji imigracijos karta 1949-52 m. įsikūrusi didžiuose miestuose ir pradėjusi organizuoti dainų, šokių ir kanklių muzikos ansamblius. Didieji tautinio meno ansambliai, kaip Čiurlionio, Dainava ir kiti turėjo savo sudėtingus kanklininkų grupes. Čiurlionio ansamblio kanklininkės, kai dar ir dabar yra stiprus ir aktyvus muzikinis vienetas gastroliuojąs po kitus miestus, kai tuotarpupats ansamblis su savo koncertais retai kur kitur beapsirodo.

Čiurlionio ansamblis su savo gastrolėmis po Europą, JAV, bes, Kanadą, Pietų Amerikos Kolumbiją ir Venezuelą supažindino kitataučius su šiuo senuoju liaudies instrumentu ir liaudies muzika. Be to, solistės kanklininkės Danutė Bankaitytė koncertavo Argentinoje, Brazilijoje, Urugvajuje, sol. Daina Urbaitytė — Australijoje ir sol. Mirga Bankaitytė Kolumbijoje, Venezueloje ir kitur.

Prieš beveik dvidešimt metų komp. Alfonso Mikulskio ir jo žmonos Onos buvo suorganizuota Kanklių muzikos studija, kurioje per 19 metų mokėsi 72 mokiniai, iš kurių 27 gavo specialius diplomus. Alfonsas Mikulskis yra sukūręs daug kanklių muzikos ir vien tik instrumentų, bet tain

pat liaudies dainų, baladžių, giesmių palydoms. Jo kanklių muzikos palikimas yra labai didelis. Ona Mikulskienė norėtų tuos jo kūrinius išleisti. Taip būtų pastatytas šiam liaudies dainos ir muzikos kūrėjui bei puoselėtoju ilgai išliekantis paminklas. A. Mikulskio kanklių muzikos išleidimas yra dabartinis didžiausias jos rūpestis ir svajonė. Čiurlioniečiai, dabaryraišsiblaškę poplajui pasauli, kanklininkės bei visi lietuvių liaudies meno mylėtojai, liaudies muzikos mokytojai ir puoselėtojai galėtų pagalbėti šią jos svajonę paversti realybe. Ir mūsų bendrinės kultūrinės institucijos turėtų atkreipti į tai dėmesį, kad ši vertinga kūryba rankraščiuose neliktų gulėti ir eventualiai sunykti.

Kanklių muzikos studija, netekusi savo įkūrėjo Alf. Mikulskio, nenutraukė savo darbo. Siemet, birželio 24 d., išleido vienuoliktąjį laidą su trimis absolventėmis: Rama Bulyte, Kristina Kasulaityte ir Lilija Geležyte.

Absolventės per ketverius metus ne tik išėina nustatytą kursą kankliavime, bet yra paruošiamos įgytas žinias ir techniką perduoti kitiems, atseit, mokyti kitus, taip pratęsimas kanklininkų, kių paruošimas ateitai.

Šių studijų baigimo proga buvo surengtas koncertas Lietuvos namuose, kur programą atliko jaunesnioji kanklininkų grupė, absolventės, kvartetis, alumnai ir alumnų kanklininkų, kių orkestras.

Koncerto metu velionis A. Mikulskis buvo prisimintas „Lietuva brang“ giesme, Nijolės Kersnauskaitės žodžiu ir jo „Giesmė J. Šiluvos Marij“. Abi giesmės atliko 11 kanklininkų ir sekminių ragelis. Dirigavo studijos vadovė Ona Mikulskienė.

Kanklių muzikos studijai talkina Birutė Smetonienė, pianistė ir mokytoja. Koncertas buvo surengtas komiteto, kuriam pirmininkavo Rita Matienė.

Šio vienuoliktos koncerto proga buvo išleistas N. Kers- (Nukelta į 5 psl.)

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS 6606 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629. Tel. 778-9000 Darbo valandos: Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro. Šeštadienis pagal susitarimą.

FREE ADVICE Bankruptcy, Probate, Real Estate Family Matters, Wills HAYNES & STRUSZ Attorneys at Law Tel. 975-7551

DARTURIME Gera proga įsigyti dideles metalines bakas (55 gal. metal drums) su patogiais dangčiais. Tik po \$60.00 ir ne daugiau turime. Patys pasimkite. Tel. — 585-9500

Audeklai Atsilankykite pas Fishman's Fabrics dėl visų jums reikalingų audeklų. Fishman's turi puikiausią Chicago pasirinkimą Designer ir Couturier audeklų, ir importuotų, ir vietinių. Pasakiškų „After 5“ vakarinėms medžiagų, įskaitant Sequins, Metallics, audeklų su karoliškais, kitų puošnių vakarinėms medžiagų. Nuotakoms ir Nėrinij (laces) bei puikų pasirinkimą Vilnonių. Ir daug daugiau! Būtinai pamatykite mūsų pasakišką Designer Room!

Panaudokite savo specialią magiją sukurti grožį — su Fishman's medžiagomis. Lai mūsų Stasė Oišauska jums padeda.

Fishman's Fabrics Nuo 1903 1101 S. Desplaines St. Chicago, IL 60607 (1/2 blok. į rytus nuo Dan Ryan Exp. prie Roosevelt St.) (312) 922-7250 Antr.—Šett. 9—5:30 v.v.; sek. 9:30—5:00 v.v. Udara pirm. VISA & MasterCard priimame

HOW MUCH ARE YOUR POSSESSIONS WORTH... AT TODAY'S PRICES? In the event of loss, would your insurance cover the cost of replacing your home furnishings at today's prices? LET US REVIEW YOUR POLICY TODAY Call any of the Brokers listed her or clip & save this Handy Guide.

Metropolitan Insurance Agency Clydell Topp, Branch Manager Life, Homeowners, Auto, IRA Annuities, Universal Life, 11% Tax deferred interest. Free Metropolitan Insurance Review Service. 881-1606 9003 S. Western, Chicago, Ill.

DANIEL OPPERMAN Your Metropolitan Insurance Agent. Life, Homeowners, Auto, IRA and Annuities. Free Metropolitan Insurance Review Service. Call Today 585-6110 7601 S. Kostner, Chicago, Ill.

Halberg Insurance Agency, Inc. Your Independent Agent Representing as many as 52 Insurance Companies including Prudential, Kemper, Hanover & others. Auto, Life, Home, Business, Commercial Insurance. Call today to get quotes by phone 424-4975. 4605 W. 103rd St., Oak Lawn.

FRANK L. MCGINNIS State Farm Insurance Agent Auto, Life, Fire, Health, Home Call Today 599-8800 8745 S. Ridgeland Oak Lawn

JOHN R. MYERS Your Independent Insurance Agent. Representing Aetna, Kemper, American States Insurance Co. Licensed to write all lines of insurance. Call Today for a free quote at 839-9393. 8440 West Archer Ave., Willow Springs, Ill.

For a Personalized Financial Plan Tailored Specifically for Your Family at no Cost or Obligation. Waddell & Reed Call Byron Sinclair WADDELL & REED, INC. 840 E. 87th St. 994-1700

Richard E. Jones Independent Insurance Agent. Homeowners, Fire, Life, Liquor Liability, Small Businesses, All Forms of Real Estate, Notary, Fast Coverage, Low Rates, Easy Payment Plan. 224-3739.

Charles T. Bradley Insurance Services. Commercial, Auto, Home Life & Health. Free Quotations. Call Now. 24 Hour Phone Service. 239-1818. 2136 W. 95th Street.

KEN GRISA Independent Insurance Agent For Homeowners, Tenant policies, Apt. bldgs., Auto, Life, Health. Call Today 427-8300

D. & H. - OAK ASSOCIATES For All Your Insurance Needs, Auto, Homeowner, Life & Health, General Liability, and Commercial Insurance. Call Today 264-2535. 4604 W. 137th St. Crestwood, Illinois.

SKI AGENCIES INC. Complete Insurance Services, Travel, Taxes & Translations. We provide a complete insurance package for Business, Home, Auto, Life and Health Annuities. Call Today 436-1800. 3103 W. 63rd St., Chicago, Ill.

CLASSIFIED GUIDE REAL ESTATE

DAYTONA BEACH, FLORIDA Statyba jau pradėta! Lietuviai jau išpirkė 25%! Nuo \$44,500. Vilia Nova Plantation townhouses. 2 miegamieji. 1 1/2 vonios, baseinas, tenisas. 3 mylios į plažą, prie autobusų, krautuvijų. Rašykite į Lietuviją įstaigą: DAYTONA BEACH REAL ESTATE CENTER, INC. 607 Lemon St., Port Orange, FL 32019 Dana Alksnienė — Sigita Ramanauskienė

ISNUOMOJAMA — FOR RENT ISNUOM moteriai miegamas kamb. Glenview priemiesty, prie susisiekimo. Galimybė naudotis virtuve ir baseinu. 220 dol. mėn. Tel. 724-5320.

MISCELLANEOUS FASHION CARPETS KILIMAI LIETUVIŲ PREKYBA 3304 W. 63 St. — Tel. 778-9004

MASTER PLUMBING Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir patisavimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

TELEVIZIJOS Spalvotos ir paprastose. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV 2346 W. 69 St., tel. 776-1486

FRANK ZAPOLIS Tel. GA 4-8654 3208 1/2 W. 95th Street

VALOME KILIMUS IR BALDUS Pliusame ir alkuojame visų rūšių grindis B U E N Y S Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC 4880 S. Maplewood — Tel. 254-7490

MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda. Pritamame MASTER CHARGE ir VISA Tel. — WA 5-8063

NAMŲ APSITVARKYME Ruošiate ką perstatyti, pakelti, atnaujinti. Garažai. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už priemamą kainą padės, skambinant po 6-os val. vakaro: Tel. — 476-3950

PARDAVIMUI Parduodamos visal naujos svarbios ir įdomios knygos: 1) 36 tomai „Lietuvių Enciklopedijos“ 2) 4 tomai B. Kvikių „Mūsų Lietuva“ 3) 6 tomai V. Krevės raštų 4) 6 tomai J. Simonaitytės raštų Skambinti telefonu 927-4357

REAL ESTATE Parduodu gerą namą geroj vietoj ant Viena del Mar Blvd., St. Petersburg Beach, Floridoje. Nebrangiai. Skambinti 813—360-4008

Atdaras apžūrėjimui sekmdienį nuo 1 iki 4 val. popiet 3004 N. OCTAVIA 2 miegamieji, 1 1/2 vonios, šeimos kambarys. Daug priedų. Centr. vėsinimas. 2 1/2 maš. garažas. Skambinti savininkui (angliškai) 889-3447.

Atdaras apžūrėjimui sekmdienį nuo 1 iki 4 val. popiet 5057 S. Knox — Archer ir Knox Naujas 3-ju butų, po 3 miegamus ir 1 1/2 vonios, ir 2-ju miegamų butus rūsų — „garden apt.“. Atskiri būdymai. Specialiai žemos palūkanos. Skambinkite dabar.

No. 900. 57TA IR KENNETH 5 miegamų mūrinis. 29 m. senumo. Įrengtas rūšys. Naujesnis 2 maš. garažas. Centrinis oro vėsinimas. Paskubėkite. Skambinkite.

No. 816 Archer ir Kenneth. Naujas. No. 957 63-čia ir Narragansett. 5 m. senumo No. 972 60-ta ir Kedzie. Tik \$64,900. No. 970 57-ta ir St. Louis. 3 butai.

AR NORITE PARDUOTI? Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkite O'BRIEN FAMILY REALTY Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS Draudimas — Valdymas Namų pirkimas — Pardavimas INCOME TAX Notariatas — Vertimas BELL REALTY J. BACEVICIUS 6259 S. Kedzie Ave. — 778-2233

ISIGYKITE DABAI THE FORTY YEARS OF DARKNESS Parašė Dr. Juozas Vainora Apie istorinius lietuvių kovos metus. Į anglų kalbą išvertė Juozas Balutis Minkštasis viršelis. Kaina \$2.80

Si domi knyga gaunama: DRAUGA, 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629

Perkaite „Draugą“, duokite j kitiems paminklų.

Pavergtųjų tautų minėjimo eiseną Clevelande.

Nuotr. V. Bacevičiaus

Clevelando žinios

(Atkelta iš 4 pusl.)

nauskaitės surengtas 16 psl. leidinėlis, kurį gavo visi gausūs koncerto dalyviai. Išleido Dievo Motinos parapija.

Ona Mikulskienė įžanginiame žodyje ir vėliau padėkos pareiškime visiems dalyviams, tėvams, mecenatams, rėmėjams, vėl prisiminė studijos įsikūrimą, A. Mikulskio kanklių muzikos lobį ir jo išleidimo rūpestį.

V. Rociūnas

„TĖVYNĖS GARSAI“ KITOJE STOTYJE

„Tėvynės garsai“, lietuviškosios radijo transliacijos, šiemet švenčiančios 35 metų sukaktį, pradėdant rugsėjo 9 d., bus perduodamos iš naujos radijo stoties — Cleveland Public Radio 90.3 FM WCPN. Tai jau septintas kartas kai „Tėvynės garsai“ yra priversti keisti stotis dėl įvairių priežasčių. Ši naujoji stotis yra stipri ir programa bus girdima net penkiose apskrityse. Kiek dabar žinoma, transliacijos bus, kaip ir buvusioji, sekmadienio rytais, bet galutinis laikas dar nenustatytas. Juozas Stempuzis stengiasi gauti kuo patogesnę laiką. „Tėvynės garsų“ vedėjas užpildė visas formas; jam raštu pranešta, kad 15 valandų transliacijose, skirtose tautybėms sekmadieniais, bus paskirtas laikas ir lietuviams.

Naujoji stotis yra viešųjų fondų išlaikoma, nekomercinė stotis, todėl jokių apmokamų skelbimų nebus galima transliuoti. Sužinojus tikslų gautą laiką lietuviškoms transliacijoms, bus tuojau pranešta Clevelando ir apylinkių lietuviams.

PASKAITA JAPONAMS

Prof. dr. Romualdas Kašuba su žmona Nijole buvo išvykę į Tolumosius Rytus. Japonijoje, Tokio Technologijos institute, skaitė paskaitą ir dalyvavo tarptautiniame inžinierių suvažiavime. Trijų savaitių kelionėje Kašubai aplankė ir Honkongą bei Singapūrą.

SUKAKTYS

Šį mėnesį sukanka 10 metų, kai Dievo Motinos parapija perėmė lietuvių tėvų jėzuitai. Kun. G. Kijauskas nuo pat pradžios yra šios didelės ir stiprios parapijos vadovas-klebonas,

Amerikos Balso direktorius K.Y. Tomlinson kalba Clevelande Pavergtųjų tautų minėjimo iškilnėse.

Nuotr. V. Bacevičiaus

TVIRTINIMAS APIE 20 MILIJONŲ RUSŲ AUKŲ

DR. EDMUND REMYS

Sovietų Sąjungos pareiškimuose dažnai teigiama, kad 20 milijonų rusų žuvo kovose su vokiečiais II pasaulinio karo metu. Ne tik Sovietai, bet ir nemažai Vakarų vyriausybių pareigūnų, įskaitant pačius vokiečius, visokiais propagandiniiais būdais stengėsi įamžinti šią apgaulingą tezę. Šitokia pažiūra, kuri sąmoningai iškraipo tikrus istorinius faktus, yra šmeižtas, pagrįstas melu ir visų pirma nukreiptas prieš Vokietiją. Vienintelis šios tezės pareiškimo pagrindas yra Kremliaus žodis. Jokių istorinių šaltinių tam tvirtinimui paremti nėra.

Istorikas Nikolai Tolstoy teisingai pabrėžė faktą, kad ne 20 mil., bet apie 30 mil. Sovietų gyventojų mirė karo metu.* Tai yra maždaug skaičius visų žuvusių nuo įvairių priežasčių per I pasaulinį karą. Tam kare žuvo iš viso apie 1,600,000 rusų kareivių. Kaip galima paaiškinti šį nuostabią prieštarumą? Pavyzdžiui, per pirmą karą Britų imperija prarado kuone vieną mil. vyrų ir mažiau negu ketvirtadalį antrame kare. Tačiau geriausias palyginimas rusų nuostolių II pasaulinio karo laiku yra su vokiečių kariuomene, kuri kovojo tuose pačiuose mūšiuose, tuo pačiu laikotarpiu ir su panašiu kareivių skaičiumi.

1944 metų pabaigoje vokiečių kariuomenė Rusijoje prarado 1,419,000 užmuštų ir dar apie milijoną dingusių be žinios. Tariaama, kad iš viso

sėkmingai mokąs suderinti visus religinius, kultūrinius, švietimo ir socialinius lietuvių reikalus.

Šiemet savo 35 metų sukaktį švenčia ir „Ateities“ klubas. Vienas pagrindinių ateitininkų sendraugių atkūrimo iniciatorių buvo dr. Adolfas Damušis.

Yra kilęs sumanymas ir „Draugo“ 75 metų sukaktį kokiū nors būdu paminėti. „Draugas“ yra plačiai Clevelande skaitomas dienraštis.

V. R.

apie du su puse mil. vokiečių kareivių žuvo Rytų fronte. Kiek rusų kareivių žuvo, sunku tiksliai nuspręsti. Sovietai tvirtina, kad apie septyni su puse mil. jų kareivių mirė karo metu. Greičiausia taip ir bus. Tai lieka apie 22 mil. civilinių aukų, kuriuos bandysime išaiškinti.

Pirma patikrinsim karines aukas. Tolstoy iškelia įdomų klausimą: kaip paaiškinti, kad trys rusai mirė už kiekvieną vokiečių kareivį? Iš penkių su puse mil. vokiečių, paimtų rusų karo belaisvių, daugiau negu trys mil. buvo nužudyti, mirė badu ar dėl ligos priežasčių. Nors galima vokiečius apkaltinti už šį nuostolį, tuo pačiu reikia ir prikišti kaltumą patiems bolševikams už tokį baisių nusikaltimą. Jeigu Sovietų režimas būtų pripažinęs Genovos sutarties ir tarptautinio Raudonojo Kryžiaus principus, liečiančius karo belaisvius, ir būtų elgęsi su vokiečių belaisviais žmoniškiau, tai Vokietija tikriausiai būtų reagavusi atitinkamai. Atėmus tuos tris mil. mirusių rusų belaisvių nuo septynių su puse mil. karo užmuštų, Sovietų Sąjunga vis dėlto prarado fronte dvigubai tiek kareivių kiek vokiečiai.

Šis nuostolis yra pasekmė raudonosios armijos žiaurios karo veiklos Stalino generallinio štabo vedamų klaidingų puolimų 1941-42 metais, kuriuose gyvybė buvo nieko nevertė. Prie tos taktikos prisidėjo sadistiškas naudojimas vadinamą „Baudžiamųjų batalionų“. NKVD suvadydavo didelius būrius „liaudies priešų“ iš kalejimų ir lagerių ir siųsdavo juos, neišlavintus ir dažnai be ginklų, į mūšio laukus. Ten NKVD kulkos vaidžiais jie buvo varomi prieš vokiečių priešakines pozicijas. Deja, naudingiausias uždavinys tų batalionų buvo valymas minų laukų. Gerai ginkluoti NKVD daliniai žudė ir visus sužeistuosius. Sunkiai sprendžiama, kiek kareivių žuvo šituo būdu. Tikriausiai šimtai tūkstančių. Buvo ir kitų teroristinių veiksmų. NKVD likvidavo ištisus kariuomenės dalinius, kurie traukėsi nuo greito vokiečių puolimo. Taigi neproporcingas skaičius rusų karinių aukų galima lengvai suprasti. O kaip su civiliniais nuostoliais, siekiančiais apie 22 mil. žmonių?

Didelis civilinių aukų skaičius buvo tiesioginis ar netiesioginis rezultatas vokiečių karo veiklos. Istorikas Tolstoy įtikinančiai nurodo, kad ketvirtis mil. civilių prarado gyvybę vokiečių operacijose prieš Sovietų partizanus (apie pusė milijono vokiečių karei-

vių žuvo tuo metu). Apie 750,000 rusų žydų buvo išduoti Babi Yare ir Kuture. Trečdalis mil. civilių galėjo mirti Ukrainoje 1941-42 metais. Dar prisidėjo apie mil. aukų Leningrado ir kitų miestų apgulimo metu. Pagaliau iki pusės milijono rusų mirė, dirbdami Vokietijoje. Iš viso apie keturi mil. civilių aukų galima priskirti vokiečiams. Kaipgi išaiškinti likusius 16-18 mil. Sovietų lavonų? Nėra sunku bendrais bruožais nustratyti šią nepaprastą mirtingumą.

Apie 300,000 mirė per Stalino įsiveržimą į Lenkiją ir Suomiją 1939-40 metais. Sovietų politika evakuoti didelį skaičių gyventojų, kurie simpatizavo vokiečiams, privėdė prie baisių epidemijų. Daugiau negu pusantro mil. Krymo totorių, Kaukazo ir Volgos vokiečių buvo išstremti iš savo tėvynės. Dar milijonas vokiečių ir ukrainiečių pergyveno tą patį likimą. Nėra žinoma, kiek žmonių išmirė. NKVD vykdė žudynes už fronto linijų per visą karą, ypač iš naujo atsiimtose teritorijose. Vyko pastovus genocidas prieš Sovietų režimo oponentus. Apie septyni mil. Gulago kalinių buvo išduoti pirmaisiais karo metais. Apie du mil. karo belaisvių, kurie pakliuvo vokiečiams į rankas ir anglų ir amerikiečių prievarta buvo sugrąžinti į tėvynę, buvo išduoti arba dingę ir mirė koncentracijos lageriuose.

Visi duomenys kalba už tai, kad tik trečdalis visų Sovietų nuostolių 1939-1945 metais galima priskirti vokiečiams.

Tačiau daugumas rusų užmuštų mirė Suomijos invazijos metu ir NKVD barbariškose akcijose prieš pačius Sovietų gyventojus.

Nepagrįstas bandymas apkaltinti Vokietiją už visus padarytus nuostolius Sovietų gyventojų atžvilgiu, nepaisant istorinių faktų, yra vienas iš daugelio pavyzdžių, kaip Kremlius iki šios dienos sėkmingai bando nuslėpti pačių padarytų karo nusikaltimų ir nusikaltimų prieš žmonių.

* Mitas apie „20 mil. rusų aukų“ yra gerai ir smulkiai aprašytas istoriko Nikolai Tolstoy knygoje, Stalin's Secret War, Holt, Rinehart and Winston, New York, N.Y., 1981).

RADIO PROGRAMA

Baltijos Lietuvių Radijo Programa Naujoji Anglija

Radijo programos sekmadieniais, vedaujamas Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 266-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų, plokštelių, meno dovanų ir lietuviškų suvenyrų. Krautuvių atidara kasdien ir sekmadieniais nuo 1:30 p.p. iki 6-tai val. vak. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

J. & J. PHARMACY
2557 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. — 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvėpalai, gydomos žolės ir kt. Vaiztuojamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas. Pristatymas nemokamai

David Bialka, R.Ph.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES

High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERNAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanuskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. - Tue. 9-11, 9-4 Thur. 9-4 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

LIETUVOS BAŽNYČIOS III Kauno arkivyskupija
BRONIUS KVIKIYS

Šiame III tome aprašyta Kauno arkivyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai. Kryžių kalmas: aprašomi vyskupai, valdytojai, kunigai...
Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai veikalo daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą. Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. Jurgio Gimbuto.

Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 512 psl., kietasis viršelis. Spaudai paruošė ir išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Chicagoje. Spaudė Morkūno spaustuė. Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Kauno arkivyskupija

Nesugriaunamas pasitikėjimas ir tvirtas tikėjimas yra kuriančios jėgos, gi nepasitikėjimas ir svyravimas nuveikia tiesiog griauančiai.

Quilonas, paklaustas, kas sunkiausia, atsakė: 1. Išlaikyti paslaptį, 2. Gerai sunaudoti laiką, 3. Nukęsti nuoskaudas.

O. S. Marden

Eschilis

DVIDESIMTPENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. KLEMENSAS KARKLYS

Rugpjūčio 20 dieną suetina 25-ri metai nuo jo mirties.

Sv. Mišios už jo sielą bus aukojamos švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje rugpjūčio 20 dieną, 7:30 valandą ryte.

Visuomet liekas mūsų prisiminimuose.

Žmona, sūnus ir anūkas

A. + A. JUOZUI KULBOKUI mirus,
seseriai Salomėjai Grigaitienei ir jos šeimai reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

ADOLFAS ir TERESĖ MERKEVICIAI
BRONĖ SELENIENE
KAZIMIERAS ir ALDONA STASAČIAI
ANELE ŽIEDIENE

Lietuvių Rašytojų Draugijos nariu

A. + A. PRANUI NAUJOKAIČIUI mirus,
jo žmonai LINA, sūniui GEDIMINUI ir dukteriai DALIAI su šeimomis, bei jo draugams ir artimiesiems liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DR. JOS VALDYBA

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Sv. Kazimiero kongrese yra ruošiamas vakaronė, kurios programą atliks jaunimas. Dalyvauti kviečiami visi. Vakaronė bus 8 v. v. rugsėjo 1 d., šeštadienį, „Royal York“ viešbutyje Toronte.

x „Aušros“ lėšų telkimo seminaras rugpjūčio 7 d. skirtas jaunimui, praėjo su dideliu pasisekimu. Jame dalyvavo 15 jaunosios kartos atstovų iš Lemonto, Woodridge, Downers Grove, Darien, Clarendon Hills, Hinsdale ir Westmont apylinkių.

x Lietuvos Vyčių seime jaunieji vyčiai turės savo programą, kuriai vadovauja specialus komitetas, pirmininkaujamas Lucy Kilkus. Trečiadienį, rugpjūčio 22 d., 2 val. po pietų užsiregistravimas viešbutyje, o ketvirtadienį, rugpjūčio 23 d., ekskursija į Meno institutą, kultūros centrą, Field muziejų, Planetariumą, Aquariumą ir kt.

x Solistė Slava Ziemelytė iš Kanados šv. Kazimiero metų jubiliejinėje „Dux Magnus“ operoje dainuojanti šv. Kazimiero motinos-karalienės partiją. Motinos melė sūniui ir karališkosios dinastijos žemiškieji rūpesčiai daro šį personąžą šeimyniškai šilta, bet ir tragiška. Šios Dariaus Lapinsko operos premjeros Pasaulio lietuvių religinio kongreso dienomis rugsėjo 1 ir 2 Toronte, Kanadoje.

x Jadvyga Jankauskienė, Chicago, Ill., „Draugo“ 75-rių metų sukakties proga atsiuntė 75 dol. aukų ir linkėjimų: „Sveikinu „Draugą“ 75-mečio proga. Linkiu Dievo palaimos, sėkmės ir ištvėrės tęsiant tą kultūringą lietuviškos išlaikymo darbą ateityje“. Už auką ir nuosirdžius linkėjimus dėkojame.

x Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų dr. Jos gegužinė turėjusi įvykti rugpjūčio 19 d., įvyks rugp. 26 dieną, 12 val. Šaulių salėje, 2417 W. 43-cia g-vė. Veiks virtuvė, baras, dovanų paskirstymas. Gros geras orkestras. Prašome skaitlingai dalyvauti. Nariai prašomi atnešti fantų.

Valdyba (pr.)

x Lietuvių Katalikų federacija organizuoja kelionę į Lietuvių Katalikų kongresą Toronte, Kanadoje. Autobusai išvyks rugpjūčio 31 d., penktadienį, 8 val. ryto iš Cicero, Brighton Parko ir Marquette Parko lietuviškų parapijų. Iš Toronto grįš rugsėjo 3 d., pirmadienio vakare. Kelionės kaina tik 60 dolerių. Registravimas galima Balfo būstinėje, 2558 W. 69th St., tel. 776-7582.

x Lietuvos Vyčių seimas prasidės rugpjūčio 22 d., bet programa bus nuo rugpjūčio 23 d., ketvirtadienio. Smulkesnę programą sužinos atvykę delegatai iš komisijos narių. Be svarstybių ir oficialių posėdžių pasirinks pagal savo pomėgius įvairumus, kuriuos galima pamatyti Chicagoje.

x Gražina ir Vytautas Kamantai, kurie lankosi Europoje, atsiuntė „Draugo“ redakcijai sveikinimus iš savo lankomų vietų ir aprašė Europos lietuvių studijų dienų savaitę, kur V. Kamantas skaitė paskaitą.

x Red. Stasys Pieza Lietuvos Vyčių 71-joje konvencijoje bus programos vadovas bankete rugpjūčio 25 d. 6:30 val. St. Pieza yra pasižymėjęs žurnalistas, buvęs „Chicago American“ dienraščio redaktorius, kardinolų palydovas pas popiežių, aplankęs prezidentus D. D. Eisenhowerį, H. Trumaną, J. H. Kennedy ir kt. Lietuviškoje veikloje taip pat jis yra pasižymėjęs, kaip vyčių garbės narys, Lietuvių Katalikų spaudos draugijos, leidžiančios „Draugą“, direktorius ir kitų organizacijų narys ir aktyvus veikėjas. Jo vadovavimas visuomet yra aktualus ir nuotaikingas. Tikimasi, kad bankete dalyvaus didelis būrys žmonių.

x Kazimierinės operos „Dux Magnus“ paruoša šiuo metu pasiekė savo baigiamą etapą: solistai ir choristai Chicagoje ir Kanadoje jau tik apdailina savo išmoktas partijas; baigiamos daryti dekoracijos, baigiami siūti kostiumai. Visuomenės dėmesys šia sukaktuvine opera taipgi didėja. Į operos spektaklius ir religinį kongresą rugsėjo 1 ir 2 d. Toronte iš Chicago organizuojama išvyka autobusais. Registravimas galima Balfo, 2558 W. 69 St., telef. 776-7582 iki rugpjūčio 23 d. Operon bilietai taipgi iš anksto gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St.

x Sodybos gėlynuose pažmonys šį sekmadienį nuo 2 val. p. p., dalyvaujant maj. Jonui Tapulioniui, dipl. teis. Pranui Šulniui, Alfonsui Šidaičiui, Anei Kirvaitytei ir gydytojui su sveikatos reikalais pranešimu. Užkandis. Visi laukiami.

x Algirdas Bielskus, Euclid, Ohio, sporto veteranas, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 17 dol. auka jo stiprinimui. Labai ačiū.

x Baltic Blossoms praneša, kad gėlių parduotuvė bus uždaryta nuo rugpjūčio 18 d. (šeštad.) iki rugpjūčio 30 d. (ketvirtad.). Tel. 434-2036. (sk.)

x Vienos savaitės kelionė į Lietuvą — Spalio 7 — 16 d. Kaina iš Chicago — 1350.00 dol., iš Bostono — 1140.00 dol. Skubėkite registruotis pas American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. Tel. (1 — 312) 238-9787. (sk.)

Atidarant VII laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę, buvo iškeltos vėliavos prie Laisvės paminklo Clevelande. Pirmoje eilėje iš kairės: dr. Antanas Butkus, JAV LB krašto valdybos pirm., kun. Gediminas Kijauskas, S.J., adv. Algis Pacevičius, Kanados LB valdybos pirm. ir šokių direktorė Jadvyga Reginienė. Nuotr. Jono Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

Rugpjūčio 22 — 26 dienomis įvyks Lietuvos Vyčių 71-sis seimas Conrad Hilton viešbutyje, 720 S. Michigan Ave. Seimo rengėjai ir šeimininkai yra Brighton Parko 36-ji kuopa, kurios pirmininkas yra visiems gerai žinomas Jonas Paukštis. Jis surinko labai veiklų seimo rengimo komitetą, kuris suprojektavo tikrai įdomią seimo programą.

Jau trečiadienį, rugpjūčio 22 d., atvykstančių seimo dalyvių laukia įvairios priešseiminės pramogos: susipažinimo pietūs Martinique restorane ir Drury Lane teatras arba pakinkytų arklių lenktynės ir bufetas Sportsman's Parke prie 33-cios ir Cicero Ave., arba trijų su puse valandų ekskursija autobusu po Chicago, arba Lietuvių Prekybos rūmų golfo žaidynės ir pietūs Palos Country klube.

Seimas prasideda ketvirtadienį, rugpjūčio 23 d., 9 val. registracija Conrad Hilton viešbuty, 1 val. p. p. oficialus seimo atidarymas. Vakare seimo dalyviai persikelia į Bridgportą, kur šv. Jurgio bažnyčioje 7 val. bus aukojamos šv. Mišios už Lietuvą ir Lietuvos Vyčius. Po pamaldų vaisės, programa ir šokiai prie Ažuolų Stelmoko muzikos.

Penktadienį, rugpjūčio 24-tą dieną, viskas vyks viešbutyje. Seimo sesijos ryte ir po pietų bei Mišios 12 val. 8:30 val. vak. Kultūros vakaras — lietuviška programa, kurią atliks Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė, vadovaujama Frank Zapolio, Vyčių choras, vadovaujamas Fausto Stroliaus, solistas Alg. Brazis ir Su-

zuki smuikininkai. Seimo metu visais tris dienas veiks žymių lietuvių menininkų lietuviškų dirbinių paroda, susidedanti iš auksa, sidabro, gintaro, medžio piasučių ir kitų liaudies meno kūrinių.

Šeštadienį, rugpjūčio 25 dieną, sesijos iš ryto ir po pietų, Mišios 12 val., valdybos rinkimai ir formalus seimo uždarymas iškilmingu banketu 6:30 val. Conrad Hilton viešbutyje.

Sekmadienį, rugpjūčio 26-tą d., vyčiai aplankys kitą lietuvišką koloniją — Brighton Parką, dalyvudami lietuviškose Mišiose 10 val. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, 44-ta ir California Ave. Atsisveikinimo pietūs bus Marijos aukšt. mokyklos kafeterijoje, 67-ta ir S. California Ave. Tiesiog tradicija prieš išsiskiriant seimo dalyviai susigrupuos bendrai nuotraukai.

Jaunieji vyčiai dalyvaus kai kuriose sesijose, bet jiems daugiau laiko skiriama tarpusavio pabėdravimui, lankant Meno institutą, Chicago Cultural Center, Field Museum, Planetarium, Aquarium ir burinių laivelių ekskursijoje.

Seimo garbės pirmininkė Lietuvos gen. konsulė Josefa Daužvardienė. Seimo vykdomasis pirmininkas yra Jonas Paukštis, 4428 S. California Ave. Vicepirmininkai įvairiems renginiams yra Ann Marie Kassel, Mary F. Kinčius, Bruce Neberieza ir Evelyn Ozelis. Kiti rengimo komiteto nariai yra Scottie Zukas — sekretorė, Edward Valskis — kasininkas. Lucille Kilkus — Jaunių vyčių programų koordinatore Ruth Kazlauskas — spaudos pirmininkė. Salomėja Daulienė —

spaudos pirmininkės asistentė. Stanley Pieza — specialioms renginiams, Aušra Padalino — priešseiminė renginių koordinatore, Ralph Gaking — Sportsman's Park išvykos pirm., Denise Vaikutis — Martinique — Drury Lane išvykos pirm., Vincent Samoška — golfo išvykos pirm., Ona Naureckienė — parodos pirm., Loretta Gestautas — pirm. išvykai į šv. Jurgio parapijos programą, Kultūros vakaro programos vicepirmininkai — Faustus Strolia, Frank Zapolis ir Sabina Klatt. Atsisveikinimo pietų rengimo pirm. David Gaidas, transportacijos koordinatore Frank Svelnis, dekoracijų pirm. Theresa Balčiūnas ir vėliavnešių tvarkdarys — Jerome Jankus.

Vertėja S. Daulienė

imtinį skaičių gėlių puokščių menininkų narių visame pasaulyje. Tik 1,500 narių priimama pasaulyje ir ši institucija. Kad būtų priimtas į šią organizaciją, teisėjai žiūri ir laimėjimus ir profesinį pasirošimą bei pasižymėjimą, atliktą gėlių pramonėje. Taip pat reikalauja trijų narių rekomendacijų. Nariu noris būti teisėjų priimamas pagal žymių profesinės grupės specialistų sprendimą.

Iš 500 norinčių tapti instituto nariais tik VIDA Ingaunienė buvo tarp vienuolių gėlių narių. Nuo to laiko V. Ingaunienė gavo daug specialių pažymėjimų (awards) už meniškių gėlių sudarymą. Paskutinis jos laimėjimas buvo Illinois valstijos gėlininkų draugijos paroda ir gėlių programa Dekatur, Ill., kovo 10 ir 11 dienomis. Ten Vida buvo pavadinta Illinois valstijos gėlininkų draugijos „Master Designer of 1984“. Ji laimėjo pirmą vietą sudarant vestuvių jaunosios buketą ir pirmą vietą A klasės kategorijoje. Vida dalyvavo gėlių menininkų svarstybose, kurios buvo tą pačią savaitę, ir gavo antrą vietą. Jei ji ir nelaimi pirmos vietos kiekvieną kartą, tai ji laimi pažymėjimus, kai eina į konkursus parodyti meniškių gėlių tvarkymą. Ji buvo šiemet vasario 5 d. konkurse Rockforde, Ill., iš kurio ji išėjo su keturiais laimėjimais: pirmos, antros ir du trečios vietos pažymėjimais.

Vida Ingaunienė

Balandžio mėnesį Vida Ingaunienė dalyvavo Triton College metinėje gėlių parodoje, skirtoje viešam pasirodymui. Kadangi ji buvo parodoje pažymėta kaip geriausia, buvo tuoj pakviesta kitam gėlių parodymui. Taip pat ji buvo pakviesta mokyti Triton College gėlių meno studentams. Ji turi ir savo meniškių gėlių sudarymo įstaigą Oak Brook, Ill. (Oakbrook Square, 17 W. 727 Roosevelt Rd., Oak Brook, Ill. 60521).

Koresp.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Draudžiamosios spaudos paroda Los Angeles, Calif., bus rugsėjo 29 — 30 dienomis šv. Kazimiero parapijos salėje. Rugsėjo 29 d., šeštadienį, 7:30 val. bus Broniaus Kviklio pagerbimas, jo knygu paminėjimas ir draudžiamosios spaudos skaidrės. Rugsėjo 30 d., sekmadienį, pati paroda. Rengia skautai akademikai, kurių pirmininkas Ged. Leškys, ir LB Vakarų apygarda, kurios pirmininkas Rimt. Dabšys.

— Kun. Antanas Račkauskas po ilgesnės ligos ir gydymosi ligoninėje pamažu sveiksta Apreiškimo klebonijoje Brooklyne. Jis jau yra tiek sustiprėjęs, kad liepos pabaigoje pradėjo laikyti Mišias bažnyčioje.

— A. a. Paulina Šimėnienė liepos 24 d. buvo rasta negyva savo namuose Scarsdale, N. Y. Spėjama, kad ji jau buvo mirusi prieš dešimt dienų. Palaidota liepos 27 d. Ji buvo viena iš Moterų Vienybės steigėjų ir ilgametė jos pirmininkė. Šį pavasarį Moterų Vienybei švenčiant 50 metų sukaktį, ji pasakė kalbą ir papasakojo išpildžius iš jos veiklos karo metu ir po karo. Jos vyras mirė jau prieš keletą metų, viena dukta žuvo gaisre, kita taip pat yra mirusi. Likę devyni anūkai.

ARGENTINOJE

— A. a. Emilija Tereškaitė-Cekanauskienė, 78 metų amžiaus, mirė birželio 29 d. Buenos Aires priemiestyje, kur turėjo fabriką. Buvo kilusi iš Šiaulių. Argentinoje ištekojo už Annano Čekanausko, kuris mirė 1941 m. Iš-

augino tris dukteris, kurių viena jau mirusi. Likę dvi dukros, antkai ir proantkai ir kiti giminės, taip pat vyro brolis Jonas Čekanauskas su žmona Katalina ir šeima. Ji buvo lietuviškų reikalų rėmėja, „Laiko“ garbės leideja ir nuosirdi lietuvių. Palaidota Sarandi Čekanauskų šeimos mauzoliejuje.

— Lietuvių Centras vadinamoj „Dr. Jono Basanavičiaus“ salėje surengė pagerbimą Petram, Pauliams. Vladas ir kt. birželio 24 d. Šį kartą buvo atidengta ir pašventinta bronzinė lenta, skirta Lietuvių Centro veikėjams Leonui ir Elenai Ryseiliams. Žodį tarė pirm. Hektoras Katinas. Lentos kūmai buvo Pr. Ozinskis ir Kaz. Burba. Lenta pašventino kun. A. Lubickas. Buvo pietūs ir linksmoji programa, taip pat atsisveikinimas su „Inkaru“ šokėjų grupe, kuri išvyko į JAV vykstančią tautinių šokių šventę.

— Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Kultūros sekcija surengė paskaitą, kurią skaitė svečias iš Urugvajaus dr. Alfredas Stanevičius. Jis kalbėjo išsamiai apie tautinius drabužius, tautinį meną, nupasakodamas smulkiai jo istoriją ir skaidrėmis parodydamas jo vystymąsi. Be paskaitos, buvo surengta mažai liaudies kūrybos darbų paroda, kuria visi labai domėjosi. Irena Stankevičienė klausytojus supažindino su paskaitininku ir pabaigoje jam padėjo už taip gražią ir išsamią paskaitą.

— Tandil mieste, toliau nuo Buenos Aires, gyvena dvi lietuvių šeimos — Robertas Veščinas su žmona ir vienu vaiku ir dr. Pečelis su žmona ir trimis vaikais. Abi šeimos yra susidraugavusios ir per emigrantų šventę iškelia lietuviškas vėliavas, kas atkreipia dėmesį vietos gyventojų į Lietuvą ir lietuvius.

CHICAGOS ŽINIOS

KAINUOJA MOKSLAS

Brangiausiai mokslas kainuoja Chicagoje universitete — 14,290 dol. Šiaip vidutiniškai valdžios dviejų metų kolegijose mokslas kainuoja 3,433 dol. metams, ketverių metų kolegijoje — 4,881 dol. metams. Loyolos universitete ir universitetuose — 9,022 dol. metams Loyolos universitete 9,300, o lankantieji iš namų — moka 7,650 dol. De Paul univ. — 10,086 dol. (iš namų — 8,092), Northwestern universitete Evanstoni 14,290 dol.

GREITONI PAGALBA

Chicago miesto ugniagesiai turi 49 greitosios pagalbos automobilius. Trūkstant personalo, sustabdytas veikimas trijų greitosios pagalbos automobilių.

PERKA AUTOMOBILIUS

Chicagoje šiemet liepos mėnesį automobilių parduota 13 proc. daugiau negu praeitų metų liepos mėn. Iš viso šiemet liepos mėnesį JAV gamybos automobilių Chicagoje parduota 33,917.

VISUOMENĖS NUOMONĖS TYRIMAI

E. Noelle Neumann savo turimą Vakarų Vokietijoje visuomenės nuomonės tyrimų institutą, vadinamą Demoskopie Allensbachold, perdavė Chicagoje universitetui. Ji tikisi, kad ir čia perkeltas institutas gerai pasitarnaus.

RASIŲ MAIŠYMAS MOKYKLOSE

Federalinis teismas įsakė, kad Chicagoje švietimo tarnybai iš federalinio izdo būtų šį mėnesį duota 28.7 dol. Ta suma bus panaudota įvairių rasių mokinių sumaišant mokyklose.

Pasitarime su senatorium Charles H. Percy. Senatorius peržiūri jam pateiktus dokumentus. Toliau senatoriaus sekretorė, Povilas Žumbakis. Anatolijus Milūnas, Saulius Kuprys; priekyje iš kairės Valdas Adamkus, dr. Petras Kisielius, Jonas Talandis ir Danguolė Valentinaite. Nuotr. Birutės Bulotaitės